

Seniori
apgūst
datorprasmi

5. lappusē

Pieskāriens
liniem

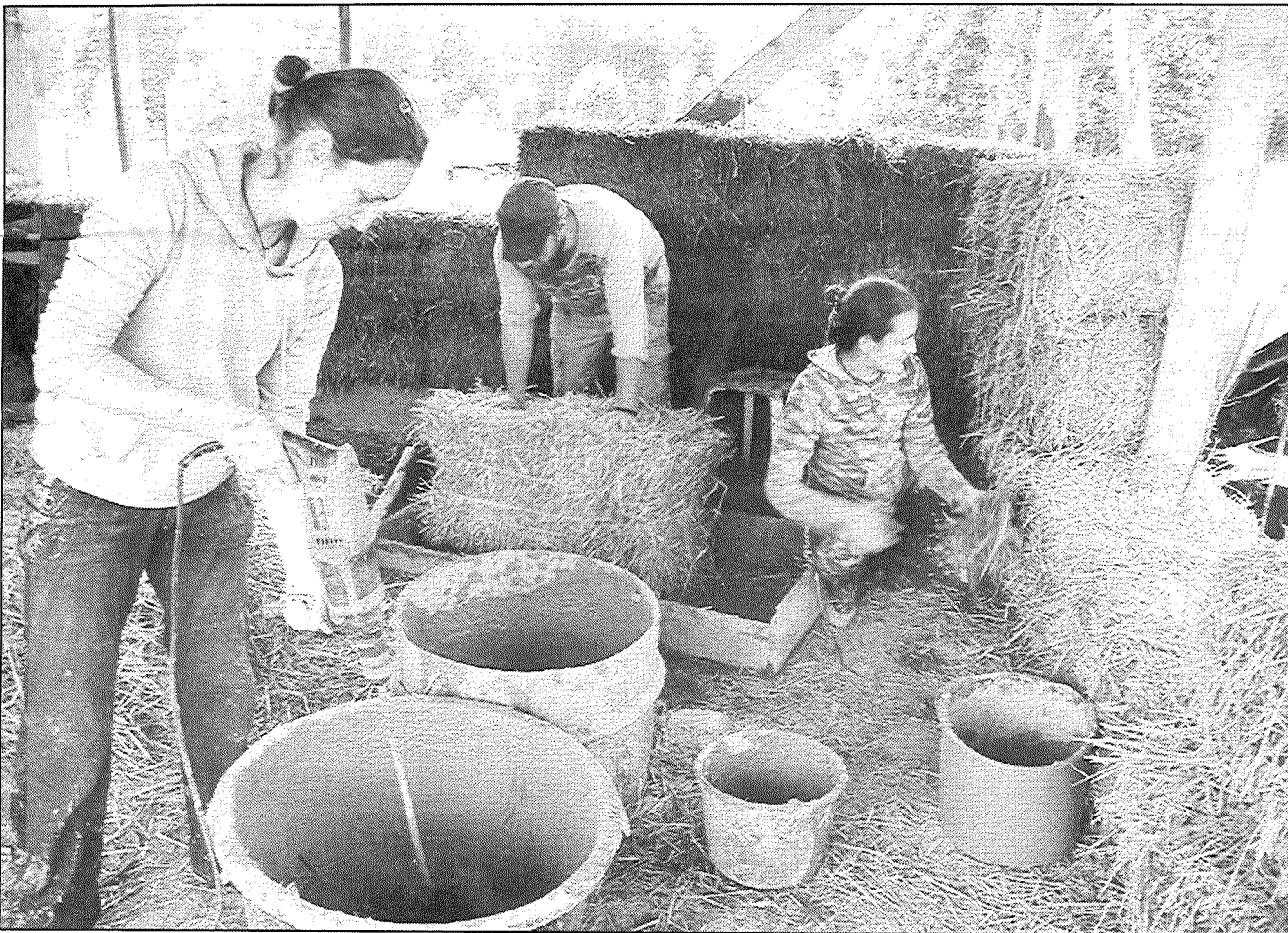
8. lappusē

Ūdensslēpotājiem
veiksmīga
sezona

11. lappusē

Solmu dīnas, solmu sīnas Ambeļos

● Projekts noslēdzies, darbs turpināsies

● Nav tiesa, ka salmu nams aizlidos līdz ar pirmo vēja pūtienu. Tas ir pietiekami stabils, drošs un silts.

Izvērtējot salmu kā atjaunojama resursa pielietošanas daudzveidīgās iespējas pašpietiekamas saimniekošanas nodrošināšanā, Daugavpils novada Ambeļu pagastā noslēdzās biedrības "Kulturys studeja SPEIGA" realizētais un Sorosa fonda – Latvija atbalstītais projekts „Pašapgādājoša, klimata riskus mazinoša ekoloģiskā saimniekošana Dienvidlatgalē”. 12. oktobrī interesentus gaidīja Ambeļu pagasta Putānos uz *Solmu dīnys* pasākumu, kura laikā tika stāstīts par saimniecībā veikto permakultūras un ekobūvniecības eksperimentu rezultātiem. Par tiem stāsta biedrības vadītāja Ilze Mežniece.

Ambeļu un Vārkavas pagasta saimniecības, kuras iesaistījās projektā "Pašapgādājoša, klimata riskus mazinoša ekoloģiskā saimniekošana Dienvidlatgalē", šogad jau auklēja iedāvināto aitu jērus. Līdz nākamam rudenim veselās un spēcīgas jaunaitiņas paredzēts dāvināt tālāk citām ģimenēm. Dažas jaunaitiņas jau šoruden pārcelsies pie jauniem saimniekiem. "Ir tik interesanti vērot, kādi skaisti jēri aug, Latvijas vietējās šķirnes aitu krustojot ar Tekseļa šķirnes aunu. Vairāk izskatās pēc rukiem, ar apaļumiem visās vajadzīgās

vietās," tā stāsta Nadežda Martinkeviča, Ambeļu pagasta saimniece, kuras ģimenē trīs bērni un mazmeitiņa. Nadežda projektā iesaistījās, cerot palēnām izveidot gaļas aitu ganāmpulku, saredzot iespēju ar Sorosa fonda – Latvija finansēto atbalstu attīstīt saimniecību. Arī Vārkavas novadā projektā iesaistījušās saimniece plāno gaļas aitu ganāmpulku turēšanu kā palīdzību saimniecībā. "Pagājušā ziemā lecinājām jaunaitiņas, kuras tikko sasniegušas produktīvo vecumu un svaru, tāpēc lielākoties dzima pa vienam jēram. Šogad plānojam aitas vest kopā lecināšanas periodā pie Tekseļa auna un ceram uz ganāmpulka lielāku pieaugumu," informē Vārkavas novada saimniece Astrīda Dambīte, kura projekta laikā kā asistente gan aitas dalīja, gan kartupeļus zem salmiem audzēja, gan citas permakultūras metodes mācījās un ar zināšanām dalījās.

Projekts šogad noslēdzies, tomēr tas nenozīmē, ka arī aktivitātes beigušas. Biedrības "Kulturys studeja SPEIGA" vadītāja Ilze Mežniece stāsta: "Projekta laikā uzcelām nelielu namiņu no salmu ķīpām – kā vietu meistarklasēm, darbnīcām, permakultūras kursiem. Pa ziemu jāpabeidz namiņa iekšējā apdare, lai pavasarī varam telpu izmantot paredzētajiem mērķiem.

Turpinājums 2. lappusē.

Aizmirsi
abonēt

"NOVADNIEKU"?

Dari to šodien
un saņem
laikrakstu
pēc piecām
dienām!

ZIŅAS

Apbalvoti konkursa «Sējējs — 2012» laureāti

Piektdien, 19. oktobrī, Tukuma novada Jaunmoku pili zemkopības ministre Laimdota Straujuma sveica konkursa «Sējējs — 2012» laureātus un veicināšanas balvu saņēmējus — lauksaimniekus, lauku uzņēmējus, mazpulkus un jaunos zinātniekus lauksaimniecībā.

Laureātu nosaukumus, sudraba medaļas, diplomus un balvas piešķīra 11 konkursa nominācijas grupās.

Konkursa grupā «Ģimene lauku sētā» trīs zemnieku saimniecības šogad vērtēšanā ieguva vienādu punktu skaitu, tādējādi visas trīs ģimenes saimniecības ieguva laureāta titulu: Aglonas novada zemnieku saimniecība «Laima», kurā saimnieko Mārites Mežniececes ģimene, Dagdas novada zemnieku saimniecība «Bronki», Jaunpiebalgas novada zemnieku saimniecība «Jaunkūģi».

19 konkursa dalībnieki visās konkursa grupās savukārt saņēma veicināšanas balvas un diplomus. Šogad jaunievietajā nominācijā «Gada LEADER grupa» veicināšanas balva piešķirta Preiļu novada biedrībai «Preiļu rajona partnerība», vadītāja Valija Vaivode.

Konkursa «Sējējs» apbalvojumu pasniegšana kļuvusi par vienu no nozīmīgākajiem lauksaimnieku pasākumiem, bet laureāta nosaukums «Sējējs» — par priekšzīmīgu darba apliecinājuma zīmi.

Diabēta diena Livānos

Sestdien, 27. oktobrī plkst. 11.00 Livānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centra telpās (Domes iela 3) tiek rīkota Latgales reģiona Diabēta diena, kurā aicināti piedalīties pacienti, kas slimo ar cukura diabētu, to tuvinieki, kā arī jebkurš interesents, kas rūpējas par savu veselību.

Pasākumā P.Stradiņa slimnīcas Endokrinoloģijas nodaļas diabēta apmācības māsa Revita Gaišuta savā lekcijā "Mazliet" paaugstināts cukura līmenis asinīs — vai satraukti? "stāstīs par cukura diabēta tendencēm mūsu sabiedrībā, slimības pirmajām pazīmēm, diabēta aprūpi, kā arī pasākumiem, kas var novērst saslimšanu ar cukura diabētu — veselīgu uzturu un fizisko slodzi. Dalībnieki gūs informāciju par jaunām savstarpējā atbalsta un sadarbības iespējām cukura diabēta slimniekiem un to tuviniekiem, varēs bez maksas noteikt cukura līmeni asinīs, saņemt un apmainīt glikometrus, kā arī saņemt dažādus informatīvos materiālus.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Valsts atkal nejdzīgi iztērējusi miljoniem latu

Valsts iztērējusi vairākus miljonus latu pašvaldību vienotās informācijas sistēmā un arī pavisam nesen tai uzlabota programmatūra par vairākiem simtiem tūkstošu latu, lai gan praksē nevienā pašvaldībā to nelieto, svētdien vēsta Latvijas televīzijas raidījums «De facto». Lai pašvaldību darbiniekiem vienkopus būtu pieejami dati no dažādām iestādēm, jau kopš deviņdesmito gadu beigām valstī top pašvaldību vienotās informācijas sistēma (PVIS). Šim mērķim jau iztērēti vairāk nekā divi miljoni latu. Taču izrādās – lai arī sistēma ir bez maksas, lielākajā daļā pašvaldību tā nekad īsti nav lietota un patlaban no tās atteikušies arī pēdējie «mohikāņi», kaut tikai pirms dažiem gadiem vēl slēgti vērienīgi līgumi par jaunu programmu izstrādi. PVIS uzturētājs Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA) spītīgi turas pie apgalvojuma, ka sistēmu joprojām lietojot divdesmit pašvaldības, tā arī gan nenosaucot – kuras. Tikmēr gan pašvaldību savienība, gan atbildīgā ministrija atzīst – patiesībā ar šīs sistēmas programmām ikdienā vairs nestrādā nekur. «Pēdējā pašvaldība, kura bija lielākais pionieris un aktīvākais uzturētājs, Rēzeknes novads, arī tā ir pārgājusi uz citu produktu. (...) Kas attiecas uz pašvaldību programmatūras daļu, šķiet, ka tā būs jānoraksta zudumos,» norāda Latvijas Pašvaldību savienības padomnieks informācijas tehnoloģiju jautājumos Guntars Krasovskis.

Valdība nedod zaļo gaismu trešajam mēģinājumam būvēt celulozes rūpnīcu Latvijā

Potenciāli investori grasās pie Līvāniem celt celulozes rūpnīcu, ieguldot tajā aptuveni vienu miljardu eiro (700 miljonus latu). Šis Latvijā ir trešais celulozes rūpnīcas būves mēģinājums, ko gan valdība neatbalsta, pirmdien raksta laikraksts "Latvijas Avīze". Līvānu novada zemnieks Pēteris Turkopolis "Latvijas Avīzē" stāstījis, ka investori, esot no Saūda Arābijas, un viņi ir gatavi par savu naudu arī tiltu pār Daugavu Līvānos uzbūvēt. Potenciālie investori prasot vienu – lai valdība šim projektam dotu zaļo gaismu, citādi varot sanākt tāpat, kā notika pirms gadiem desmit ar skandināviem. Tie vēlējās celt šādu ražotni Ozolsalā, taču beigās saņēma negatīvu ietekmes uz vidi novērtējumu. Šoreiz gan varētu būt citādi, jo celulozes balināšana plānota bez hlora, ar ūdeņradi, kas ir dārgāk, taču viedē draudzīgāk, raksta avīzē. SIA "Nord Papyrus" valdes priekšsēdētājs Ivars Zorgenfreijs, kurš pārstāv potenciālos rūpnīcas cēlājus, norādījis: "Mēs prasām dokumentu no Ministru kabineta vai Ekonomikas ministrijas, kas kaut vienā teikumā apliecinātu, ka Latvijas valdība šo projektu atbalsta. Taču mums saka – nekādā gadījumā! Tas esot pretrunā ar brīvās konkurences likumiem. Divas reizes 2010. un 2011. gadā esam piedalījušies Lielo investoru padomes sēdē. Tur mums stāstīja, ka daudz koksnes nākotnē vajadzēs kurināmajam Lielbritānijā un ka 2030. gadā arī Latvijā degvielu ražos no koksnes." Zemkopības ministre Laimdota Straujuma, pauzot meža nozares viedokli, sacījis, ka Meža konsultatīvās padomes sēdē šobrīd cirkulējošais celulozes rūpnīcas celtniecības projekts netika atbalstīts, jo attīstītāju aprēķini nozares lielos spēlētājus nepārliecināja. "Tajā pašā laikā doma, ka šāda rūpnīca Latvijā varētu tikt uzcelta, nav izslēgta. Taču par prioritāti turpmākajos gados nozare uzskata jau esošo uzņēmumu atbalstīšanu, lai tie varētu realizēt inovatīvas idejas un sākt ražot jaunus produktus ar lielāku pievienoto vērtību. Jau izveidotas un strādājošas ražotnes paplašināt un attīstīt ir vieglāk un lētāk nekā radīt jaunas," "Latvijas Avīzē" norādījis ministre.

Gaidāms jau snieg

Saskaņā ar pašreizējo prognozi naktī uz ceturtdienu Latviju no ziemeļrietumiem sasniegs aukstā atmosfēras fronte, kas nesīs lietu un vietām, iespējams, arī slapju sniegu. Dienā vietām gaidāms īslaicīgs lietus, sniegš un krusa, gaisa temperatūra nepārsniegs +3...+7 grādus. Stiprs vējš nav gaidāms. Piektdien daudzviet snigs un pat puteņos, gaisa temperatūra svārstīsies ap nulli. Arī sestdien no jūras nākoši gubu mākoņi vietām – galvenokārt Kurzemē un Vidzemē – nesīs sniegu, vietām stipru sniģšanu, krusu un snieģputeni, jūras piekrastē arī lietu, turklāt dažviet ducinās pērkonis. Naktī gaidāms sals līdz -5 grādiem, dienā gaisa temperatūra pakāpsies nedaudz virs nulles, jūras piekrastē sasniegšot +6...+7 grādus. Šī brīža prognoze liecina, ka svētdien Latviju varētu sasniegt ciklons ar lietu, sniegu un brāzmainu vēju plašā teritorijā, nokrišņi iespējami arī turpmākajās dienās.

Sagatavoja T. Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

Solmu dienas, solmu sīnas Ambeļos

Sākums 1. lappusē.

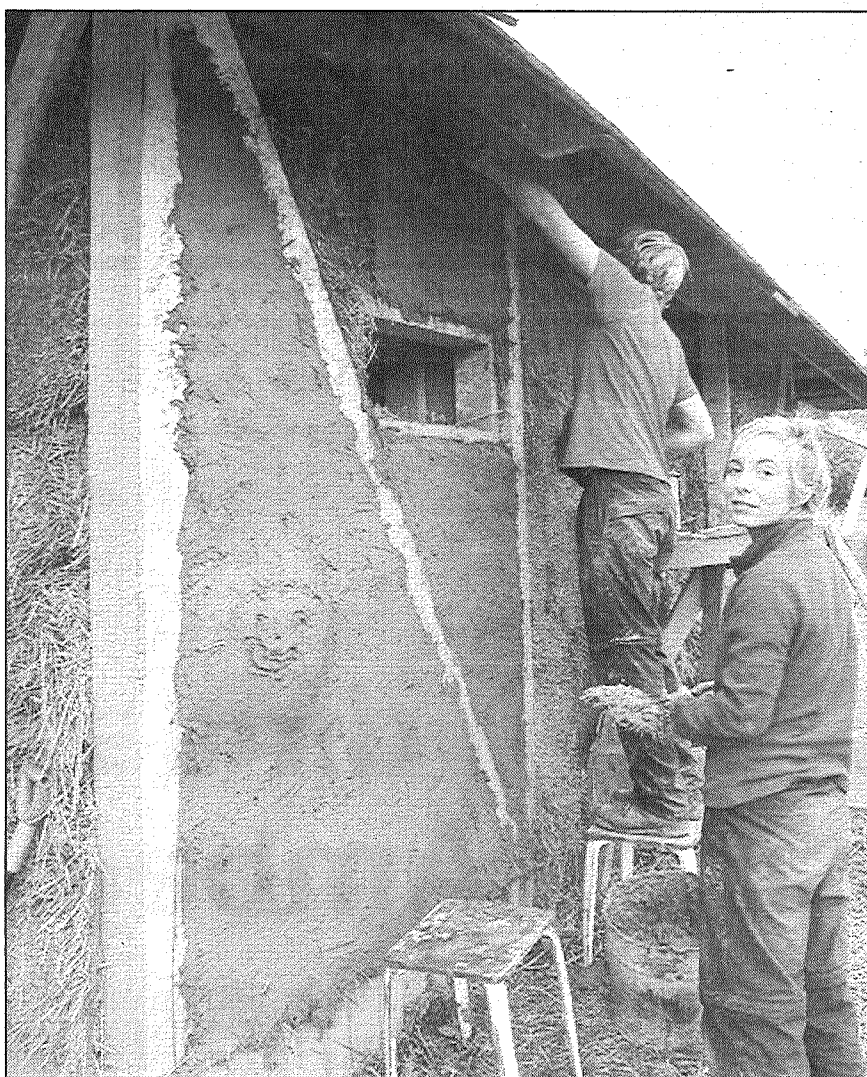
Tāpat turpināsim permakultūras dārzkopības metožu izmantošanu saimniecībā – gan lai iepazīstinātu interesētus ar tām, gan lai nodrošinātu sevi ar dārzeņiem un saknēm. Protams, turpināsies arī aitu audzēšana un jau šogad dāvināsim jaunaitas saimniecībai Vasiļovas pusē. Biedrība turpinās koordinēt tālāk dāvināšanu vēl vairākus gadus."

Lai gan biedrības galvenais mērķis ir latgaliskās kultūrvides stiprināšana un attīstīšana, biedrības biedri uzskata, ka aktīva kultūras dzīve ir panākama, ja vietējā sabiedrībā ir kopības un pārticības sajūta. Latgaliskās tradīcijas radušās un dzīvojušās lauku vidē, tāpēc lauku dzīvesveida stiprināšana un tradicionālās saimniecības, apvienotas ar jaunākajām zinātniskajām atziņām bioloģiskajā zemkopībā, veicināšana ir visisākais ceļš latgaliešu kultūras saglabāšanā.

"Dzīvošana laukos arvien vairāk sāk līdzināties dzīvošanai pilskalnos – viens kaimiņš pēc kilometra, nākošais pēc trim, katrs savā kalna galā ar savām veiksmēm un neizdošanām. Bet Latgales zeme un klimats ir gana dāsni, lai bioloģiskās saimniecības spētu tuvoties tādi ražībai, ka hektārs apstrādātas zemītes pilnībā pabarotu desmit cilvēkus. Ja tā vietā, lai pabalstītu cilvēku pārceļšanos uz pilsētām, kur tie, bezdarba mocīti, galu galā glābsies emigrējot, būtu pieejams atbalsts uzsākt piemājas saimniecību, strādātgrīboša ģimene savas pamatvajadzības laukos spētu nodrošināt. Pašpietiekama naturālā saimniecībā varētu būt atbilde ekonomiskajai nestabilitātei pasaulē. Un sacelot savus "pilskalnus" ik pa puskilometru, varam doties viens pie otra talkās un atkal atdzīvīnāt mērķtiecīgi šķelto un izklidināto latgaliešu sabiedrību," dalās savos sapņos Ilze Mežniece.

Pagaidām piļu vietā gan ceļas salmu būdiņas, kurās varbūt nav tik lepni, bet silti gan.

● Pagājušajā gadā jaunaitiņas devās pie saviem saimniekiem. Šogad jau paaugušies jēri.

● No salmu ķīpām būvētais nams būs vieta nodarbībām un kursiem. Āra apdares darbi jau galā, pa zimu sakārtos arī iekšpusi.

Bezdarbnieka pabalstu nevar saņemt, nostrādājot vienu dienu

Bezdarbnieka pabalstu nevar saņemt, nostrādājot tikai vienu dienu, norāda Labklājības ministrija (LM), noraidot pēdējā laikā publiskajā telpā izskanējušos apgalvojumus.

Lai minēto pabalstu saņemtu, cilvēka kopējais apdrošināšanas (darba) stāžs nedrīkst būt mazāks par vienu gadu, un 9 mēnešus pēdējā gada laikā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas ir jābūt veiktām apdrošināšanas iemaksām bezdarba gadījumam. Tāpat, lai saņemtu bezdarbnieka pabalstu, cilvēkam, kurš zaudējis darbu, Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) ir jāiegūst bezdarbnieka statuss.

Pašlaik cilvēkiem ar apdrošināšanas stāžu no viena gada līdz deviņiem gadiem (ieskaitot) bezdarbnieka pabalsta izmaksas periods ir 4 mēneši; cilvēkiem ar apdrošināšanas stāžu no desmit līdz deviņpadsmit gadiem (ieskaitot) – 6 mēneši; cilvēkiem ar apdrošināšanas stāžu no 20 gadiem – 9 mēneši.

2012. gadā sociālās apdrošināšanas

iemaksu likme ir 35,09%. No tās 1,5% ir novirzīts bezdarba apdrošināšanai. Attiecīgi 3,4% no kopējiem sociālā budžeta izdevumiem paredzēti bezdarbnieku pabalstiem.

LM uzsver, ka, pateicoties bezdarba sociālās apdrošināšanas sistēmai un cilvēku veiktajām iemaksām, tieši krīzes laikā bezdarbnieku pabalsts bija viena no sociālās aizsardzības formām, kas sniedza atbalstu tiem, kam tas bija nepieciešams.

Vienlaikus LM atgādina, ka no 2013. gada 1. janvāra bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgums atkal būs deviņi mēneši. Tādējādi bezdarbniekiem palielināsies sociālā aizsardzība, lai deviņu mēnešu laikā palīdzētu viņiem atstāt savai kvalifikācijai, prasmēm un interesēm atbilstošu darbu.

Pirmos trīs mēnešus bezdarbnieki pabalstu varēs saņemt piešķirtajā apmērā, nākamos trīs mēnešus – 75% no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra, pēdējos trīs mēnešus – 50% no piešķirtā apmēra.

Savukārt bezdarbniekiem ar apdroši-

nāšanas stāžu no viena līdz 19 gadiem, kuriem bezdarbnieka pabalsts piešķirts līdz 2012. gada 31. decembrim un tā izmaksa turpinās pēc 2013. gada 1. janvāra, pabalsta izmaksas ilgumu pagarinās līdz deviņiem mēnešiem. Šāda gadījumā nēms vēra pirms 2012. gada 31. decembra piešķirtā bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgumu. Piemēram, ja 2012. gadā bezdarbnieka pabalstu bezdarbnieks būs saņēmis 3 mēnešus, tad 2013. gadā viņam to izmaksās 6 mēnešus.

Vienlaikus LM uzsver, ka līdz 2014. gada 31. decembrim piešķiramajam bezdarbnieka pabalstam ir noteikts ierobežojums – ja piešķiramā pabalsta apmērs pārsniedz 11,51 Ls kalendāra dienā, kalendāra dienā tiek piešķirts 11,51 Ls un 50% no summas, kas pārsniedz 11,51 Ls kalendāra dienā.

Pēc LM rīcībā esošiem statistikas datiem 2012. gada augustā bezdarbnieka pabalstu saņēma 29,4 tūkst. cilvēki. Tā vidējais apmērs bija Ls 171,79. NVA augustā bija reģistrēti 111,5 tūkst. bezdarbnieki.

Sāksies Rēzeknes ielas rekonstrukcijas būvdarbi

Šī gada 26. septembrī starp Preiļu novada domi un Latvijas Republikas Satiksmes ministriju tika parakstīta vienošanās par projekta "Rēzeknes ielas rekonstrukcija no Brīvības ielas līdz Kalnu ielai, Preiļos" īstenošanu, informē Preiļu novada domes lietvedības pārzinis Jānis Vaivods.

Projekta ietvaros paredzēts veikt Rēzeknes ielas (tranzītiela – ceļš P58 Viļāni – Preiļi – Špoģi)

rekonstrukciju 0,631 kilometra garumā, kas ietver arī attiecīgā ielas posma pazemes komunikāciju infrastruktūras pārbūvi, lietus ūdens kanalizācijas izbūvi, jauna asfaltbetona seguma iekļāšanu, ietvju izbūvi, apgaismojuma ierīkošanu un satiksmes organizācijas līdzekļu uzstādīšanu. Rekonstrukcijas rezultātā Rēzeknes ielā uzlabosies satiksmes drošība un satiksmes organizācija. Par projekta ietvaros paredzēto darbu veikšanu un uzraudzīšanu ir noslēgti līgumi ar iepirkumu pro-

cedūras uzvarētājiem: būvdarbu līgums ir noslēgts ar SIA "Krustpils", būvdarbu būvuzraudzības līgums ar SIA "BaltLine Globe" un autoruzraudzības līgums būvdarbiem ar SIA "C Projekti".

Būvdarbi notiks vairākos etapos. Vispirms tiks pabeigti visi plānotie darbi vienā ielas posmā un tas atvērts satiksmei un tikai tad darbi tiks uzsākti nākošajā ielas posmā. Sakarā ar to, ka pieslēgumi visām apakšzemes komunikācijām sākas no pilsētas centrālā krustojuma, ielas rekon-

strukcijas darbus sāks posmā no Autoostas laukuma izbrauktuves uz Rēzeknes ielas līdz Rēzeknes – Kārsavas ielu krustojumam. Lai nodrošinātu iespēju apbraukt slēgto ielas posmu pa Valmieras ielu, nesen tika noasfaltētas tranšeju vietas Brīvības ielas posmā no centra krustojuma līdz Valmieras ielai.

Notiek sagatavošanās un saskaņošanas darbi, lai tuvākajā laikā varētu uzsākt ielas rekonstrukcijas darbus. Tiek plānots, ka būvdarbi varētu sākties 29. oktobrī.

Firmā posma rekonstrukcijas darbus ir plānots pabeigt šogad.

Projekta kopējās izmaksas sastāda Ls 709 270,49, tai skaitā projekta attiecināmās izmaksas Ls 652 063,69 (Ls 488 982,56 ERAF finansējums (74,99%), Ls 19 561,91 valsts budžeta dotācija pašvaldībām (3%), Ls 143 519,22 pašvaldības budžeta līdzfinansējums (22,01%)) un projekta neatiecināmās izmaksas Ls 57 207,49. Preiļu novada domes kopējais finansējums projekta īstenošanai sastāda Ls 200 726,71.

Turpinās izglītības iestāžu siltināšana

Turpinās projekta "Preiļu novada izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība" realizācija. Projekts tiek īstenots darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" 3.6. prioritātes "Policentriskā attīstība" ietvaros.

Projekta mērķis ir veicināt Preiļu novada izglītības iestāžu konkurētspēju, izglītības pakalpojumu un bērniem draudzīgas un drošas vides pieejamību, uzlabojot izglītības iestāžu infrastruktūru.

Projekta ietvaros tiks veikti iz-

glītības iestāžu infrastruktūras uzlabošanas pasākumi piecās Preiļu novada izglītības iestādēs – Preiļu mūzikas un mākslas skolā un Preiļu Valsts ģimnāzijā, Preiļu 1. pamatskolā, Preiļu 2. vidusskolā un pirmsskolas izglītības iestādē (PII) "Pasaciņa". Lai samazinātu ēku siltumenerģijas patēriņu un līdz ar to arī CO₂ emisijas, projekta ietvaros paredzēts veikt energoefektivitātes pasākumus izglītības iestādēs – Preiļu Valsts ģimnāzijā veikt fasādes siltināšanu, Preiļu Mūzikas un mākslas skolā veikt fasādes siltināšanu un jumta remontdarbus, veikt Preiļu 1. pamatskolas, Preiļu

2. vidusskolas, PII "Pasaciņa" siltināšanas darbus. Realizējot projektu, tiks uzlabots ēku mikroklimats, kas ievērojami uzlabos ēku iemītnieku labsajūtu, atrodoties tajās. Bez fasāžu siltināšanas un apkārtnes labiekārtošanas darbiem paredzēta veikt Preiļu Valsts ģimnāzijas ēdināšanas bloka izbūve un iekšdarbi Preiļu 1. pamatskolā, Preiļu 2. vidusskolā un PII "Pasaciņa" (ēkas rekonstrukcija). Projektu paredzēts īstenot 17 mēnešos.

Par Preiļu Valsts ģimnāzijas ēku siltināšanas pirmās, otrās un trešās kārtas darbiem līgums ir noslēgts ar iepirkumu proce-

dūras uzvarētāju Sadarbības grupu SIA "BKS Energy" un SIA "ELDITA" par kopējo summu 154 840,98 latu (ar PVN 21%). Par Preiļu Mūzikas un mākslas skolas ēkas fasādes un plakanā jumta seguma vienkāršoto renovāciju līgums ir noslēgts ar SIA "Latgales jumts" par kopējo summu 133 202,69 latu (ar PVN 21%).

Pašlaik notiek Preiļu Valsts ģimnāzijas pirmās kārtas siltināšanas darbi, kuru ietvaros tiek siltināta ģimnāzijas četrstāvu mācību korpusa ēka. Darbi ir sākušies arī Preiļu mūzikas un mākslas skolā. Jau noslēdzies iepirkums "Tehnisko projektu iz-

strāde, autoruzraudzība projekta "Preiļu novada izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība" ietvaros" par tehnisko projektu izstrādāšanu Preiļu 1. pamatskolas, Preiļu 2. vidusskolas un Preiļu PII "Pasaciņa" infrastruktūras attīstībai. Iepirkums par būvdarbiem un paši darbi notiks nākošgad.

Projekta "Preiļu novada izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība" kopējās izmaksas ir 2 253 423,67 latu, tai skaitā ERAF līdzfinansējums – 1 915 410,12 latu (85%), pašvaldības finansējums 338 013,55 latu (15%), t.sk., valsts budžeta dotācija 67 602,71 latu.

Atbilde Aizkalnes pagasta iedzīvotājiem

Par Aizkalnes pagasta iedzīvotāju 1. oktobra prasību Preiļu novada domei

Šī gada 5. oktobrī laikrakstā "Vietējā Latgales Avīze" tika publicēta "Aizkalniešu prasība Preiļu novada domei", kuru bija parakstījuši vairāki bijušie Aizkalnes pamatskolas darbinieki, skolotāji, direktori un absolventi. Izlasot šo prasību, var šķist, ka Aizkalnes pagasts tiek aizmirsts, tomēr novada domes īstenotie projekti veicina pagasta infrastruktūras sakārtošanu un teritoriju labiekārtošanu. Tiek nodrošināts pagasta pārvaldes, bibliotēkas, kultūras nama, sociālā dienesta darbs. Aizkalnē ir pieejami ģimenes ārsta un ārsta palīga pakalpojumi. Iedzīvotāji pagastā var saņemt visus pašvaldības nodrošinātos pakalpojumus, un viņiem nav nepieciešams katrā jautājumā noskaidrošanai doties uz pilsētu. Pašvaldība atbalsta vietējās nevalstiskās organizācijas gan ar telpām, gan ar līdzfinansējumu biedrību iecerētajiem projektiem un aktivitātēm.

Infrastruktūra pagastā un ciematā

Aizkalnes pagasta kopējais pašvaldības autoceļu garums ir 51,995 km – mazākais starp novada pagastiem (piemēram, Preiļu pagastā ceļu garums ir 65,412 km, Saunas pagastā 61,74, Pelēču pagastā 83,41 km). Ceļu fonda līdzekļi pagastiem tiek sadalīti vienādi (šogad pa Ls 16 000 katram pagastam), kas nozīmē, ka Aizkalnes pagasts ceļu un ielu ikdienas uzturēšanas darbiem un nelieliem remontiem uz 1 km saņem vairāk līdzekļu nekā pārējie pagasti. 2011. gadā, piesaistot ELFLA finansējumu, Aizkalnes pagastā tika rekonstruēti sekojoši ceļi: Želvi – Raudavka (1,31 km) par kopējo summu Ls 51602,77; Džeriņi – Dubļinieki (1,7 km) par kopējo summu Ls 82 353,29. 2012. gada septembrī ielās gar Līvānu tipa mājām tika salabotas bedres. Šogad ir pasūtīts projekts ceļa Gaigalova – Gaigalova 0,52 km garumā asfaltēšanai, kā arī tehniskie noteikumi Aizkalnes ciemata Jaunības ielas, Torna ielas, Pumpura ielas, Vitolu ielas (kopā 1,585 km) asfaltēšanai visā garumā. Šo ielu asfaltēšana notiks tieši aktivitātes "Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai" ietvaros (daļa no valdības piešķirtajiem Ls 2,8 milj.).

Aizkalnes pagasta pārvaldes ēkas, kurā atrodas arī bibliotēka, sociāla darbinieka kabinets, veļas mazgāšanas telpa, tautas nama vadītājas kabinets, ģimenes ārsta kabinets, kur regulāri apmeklētājus pieņem arī ģimenes ārsta palīgs, kā arī zāle,

kura ir pieejama visiem, rekonstrukcija tika veikta projekta "Preiļu novada Aizkalnes un Preiļu pagastu centru publisko ēku vienkāršota rekonstrukcija un teritorijas labiekārtošana" ietvaros, kuram piesaistīts ELFLA finansējums.

Tautas nama (TN) apkure un rekonstrukcija

Priecājamijs par jaunās Aizkalnes tautas nama vadītājas Māras Rožinskas aktīvo darbu un informējam, ka 24. augusta novada domes sēdē tika izskatīts Aizkalnes pagasta iedzīvotāju iesniegums un Aizkalnes TN vadītājas prasība par apkures ierīkošanu Aizkalnes tautas namā. Speciālisti ir veikuši ēkas apsekošanu, ir sastādīta izmaksu tāme elektroapsildes izbūvei Aizkalnes TN telpās. Tā kā izmaksas sastāda Ls 2 777, tika nolemts šo jautājumu atkārtoti skatīt, sastādot pašvaldības 2013. gada budžetu.

Pelēču kultūras nams un Saunas tautas namā veiktie remontu ir notikuši, pateicoties vietējo nevalstisko organizāciju realizētajiem projektiem, kuriem pašvaldība ir nodrošinājusi līdzfinansējumu. Arī Aizkalnes nevalstiskās organizācijas aktīvi īsteno projektus, kurus pašvaldība atbalsta ar līdzfinansējumu, tomēr līdz šim no aizkalniešiem nav bijis ierosinājuma projektu ietvaros veikt Aizkalnes TN renovāciju un modernizāciju.

Raiņa memoriālais muzejs "Jasmuiža"

Raiņa memoriālais muzejs "Jasmuiža" ir memoriālo muzeju apvienības Raiņa un

Aspazijas muzeja struktūrvienība. Muzeja ēku sliktais tehniskais stāvoklis jau vairākus gadus uztrauc pašvaldību, tomēr tā kā tas ir Kultūras ministrijas pārraudzībā, mūsu iespējas palīdzēt ir ierobežotas. Šogad ir notikušas vairākas tikšanās ar Kultūras ministrijas pārstāvjiem. Pēdējā no šīm sarunām, kas notika septembra nogalē, domes priekšsēdētājs tikās ar Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Muzeju nodaļas vadītāju Jāni Garjānu un pārrunāja jautājumus par muzeja darbību, finansēm un nākotnes attīstību. Tā kā valsts par muzeja saglabāšanu nerūpējas un finansējums tiek piešķirts tikai minimālām algām muzeja darbiniekiem, domes deputātiem tiks rosināts lemt par muzeja pārņemšanu pašvaldības īpašumā.

Pirmsskolas grupiņas atjaunošana Aizkalnes pamatskolā

Pirms Aizkalnes pamatskolas slēgšanas notika sapulces ar skolas pedagogiem, darbiniekiem, tikšanās ar skolēnu vecākiem, lai informētu par tā brīža situāciju – nepietiekošu bērnu skaitu normāla mācību procesa nodrošināšanai. Bija jāveido apvienotās klases, pret ko iebilda daudzi bērnu vecāki. Runājām par iespējamo pirmsskolas bērnu grupiņas izveidošanu Aizkalnē, bet, tiekoties ar pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" vadību un apmeklējot "Pasaciņu", vairāki vecāki izdarīja izvēli par labu Preiļu pilsētas pirmsskolas izglītības iestādei.

Aizkalnes pagasta bērniem ir nodrošināta iespēja mācīties citās novada izglītības iestādēs, nodrošināts bezmaksas transports un bezmaksas ēdināšana. Pirmsskolas grupiņas atvēršana šobrīd nav iespējama, jo bērnu skaits, kas to gribētu apmeklēt, ir neliels. Šobrīd astoņi no Aizkalnes pagasta bērniem apmeklē PII "Pasaciņa", divi – 5/6 gadīgo grupiņu Pelēču pamatskolā. Ja vismaz 15 bērnu vecāki izteiks vēlēšanos sūtīt bērnus uz pirmsskolas grupiņu Aizkalnē, tad varēs lemt par pirmsskolas grupiņas izveidi Aizkalnes pagastā.

Aizkalnes pagasta pārvalde

Sobrid Aizkalnes pagastā pārvaldē strādā pārvaldes vadītājs (1 likme), sekretāre (1 likme), apkopēja (0,5 likmes), kasieris (0,5 likmes) un remontstrādnieks (0,5 likmes), ziemas periodā tiek pieņemti darbā četri apkures katlu operatori. No kultūras centra budžeta atalgojumu saņem TN vadītāja (1 likme) un apkopēja (0,5 likmes), no Preiļu galvenās bibliotēkas – Aizkalnes bibliotēkas vadītāja (1 likme), no Preiļu novada sociālā dienesta – sociālais darbinieks (1 likme). Samazinot pagasta pārvaldes darbinieku skaitu, var izveidoties situācija, ka iedzīvotājiem uz vietas nebūs iespējams saņemt kādu no pakalpojumiem.

Konsultatīvās valdes ievēlēšana

Atgādinām, ka šī gada 1. martā Aizkalnes pagastā notika iedzīvotāju sapulce sakarā ar pagasta iedzīvotāju konsultatīvās valdes izveidošanu. Sapulces sākumā izskanēja vairāki viedokļi par to, ka konsultatīvā valde nav vajadzīga, tāpēc tika ierosināts balsot par tās nepieciešamību. Aizklātās balsošanas rezultātā izrādījās, ka nodoto balsu skaits bija lielāks, nekā iedzīvotāju skaits sapulcē, tāpēc pēc vienošanās par atkārtotu – atklātu balsošanu – 19 Aizkalnes pagasta iedzīvotāji nobalsoja par valdes izveidošanu, bet 21 balss bija pret to. Pamatojoties uz klātesošo iedzīvotāju balsojumu, konsultatīvā valde netika izveidota. Saskaņā ar šī gada 26. janvāra Preiļu novada domes sēdē apstiprināto Preiļu novada Aizkalnes pagasta konsultatīvās valdes nolikumu valdes locekļu ievēlēšana notiek pagasta iedzīvotāju kopsapulcē, kuru sasauc Preiļu novada domes priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona. Iedzīvotāji var ierosināt domei izveidot konsultatīvo valdi arī šobrīd.

Aicinām iedzīvotājus ar turpmākajiem ierosinājumiem un jautājumiem griezties Preiļu novada domē (Raiņa bulvāris 19, Preiļi, LV - 5301).

Aldis Adamovičs,
Preiļu novada domes
priekšsēdētājs

Uzsākta rekonstrukcija ēkā, kas paredzēta bibliotēkai

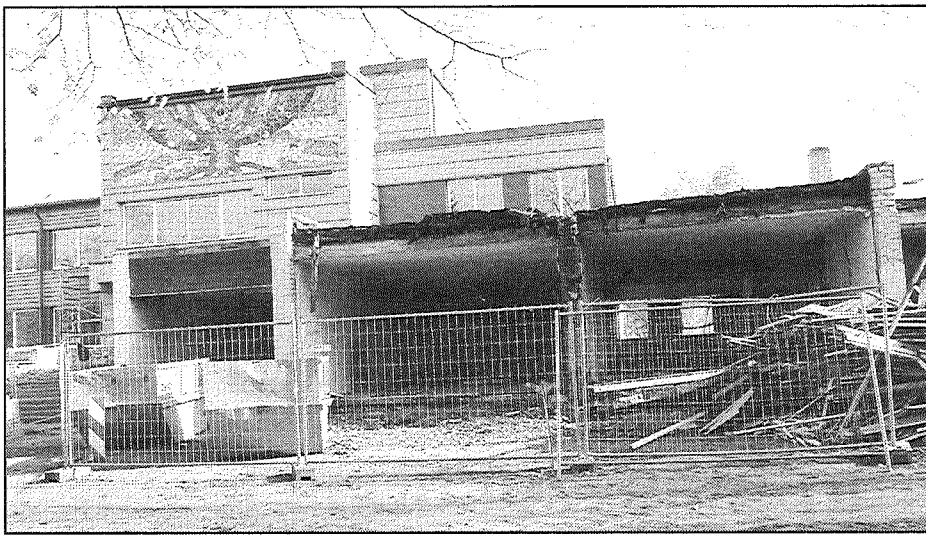
Pagājušās nedēļas pašā nogalē Riebiņu novada Riebiņos sākās darbi ēkā, uz kuru pēc rekonstrukcijas tiks pārcelta Riebiņu pagasta bibliotēka. Plašāku informāciju par veicamo «Novadniekam» sniedza Riebiņu novada domes projektu vadītāja Antra Meluškāne.

Pašvaldība piedalījās Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai pasākuma «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem» projektu konkursā ar projektu par Riebiņu novada Riebiņu bibliotēkas rekonstrukciju, stāstīja Antra Meluškāne. Projekts guva apstiprinājumu. Sekoja iepirkuma konkurss, un tika noslēgts līgums ar SIA «Jards» par darbu veikšanu — bibliotēkai paredzētās ēkas rekonstrukciju. Projektā paredzēta līgumsumma ir 169 450 latī (bez PVN), no kuras 90 procenti ir attiecināmās izmaksas, bet pārējo summu finansēs pašvaldība.

Riebiņu novada bibliotēka savulaik atradās līdzās kultūras namam — zem viena jumta ar novada domes administratīvo ēku. Kad sākās kultūras nama re-

monts, bibliotēka tika pārcelta uz Riebiņu pagasta pārvaldes ēku, kur tā darbojas saspīstībā. Pielāgotajās telpās nav vietas grāmatu fonda izvietojšanai, šaurība ir apgrūtinoša arī bibliotēkas lietotājiem, taču apmeklētāju skaits ir samērā liels. Bibliotēku bieži apmeklē vietējie skolēni, studējošie jaunatne.

Ideja par jaunām telpām bibliotēkai pašvaldībā bija radusies jau pirms kāda laika, taču nebija iespēju tās realizācijai. Novada dome noslēgusi telpu nomas līgumu ar izpiršanas tiesībām ar SIA «Agrofirma «Turība»» un nomā telpas, kurās savulaik atradās ēdnīca un kafējnīca. Pēdējos gados šīs telpas netika izmantotas, taču pēc rekonstrukcijas tās tiks nodotas bibliotēkas rīcībā. Jaunā mājvieta grāmatām, lasītājiem un darbiniekiem būs ērta un plaša, atbilstoša visiem standartiem. Kopumā bibliotēkai paredzēti vairāk nekā 500 kvadrātmetri. Patlaban no iecerētās godības gan vēl nekas nav jāsaņem, jo sākušies tikai pirmie darbi — nederīgo konstrukciju demontāža. Tomēr līdz pat pamatiem ēka netiks nojaukta, tās galvenās sienas ir izmantojamas.

● Pašlaik vēl grūti iedomāties, ka šī ēka, kuras rekonstrukcijas darbi pagājušajā nedēļā Riebiņu novada Riebiņos tika uzsākti, apmēram pēc gada būs atdzimusi jaunā un modernā izskatā. Rekonstruētajā ēkā atradīsies Riebiņu bibliotēka.

Projektā paredzētie darbi jāpaveic līdz nākošā gada septembrim. Protams, būs jāzagādā arī mēbeles un iekārtas, kas nav

paredzētas rekonstrukcijas izmaksās, kurās gan iekļautas iebūvējamo mēbeļu izmaksas.

Pieniņu iedzīvotāji labiekārto savu vidi

Riebiņu novada Pieniņos 21. oktobrī tika prezentēts projekts «Atpūtas un rotaļu laukuma iekārtošana Pieniņu ciemā».

Līdzekļus piešķir Riebiņu novada dome, bet projektu koordinēja biedrība «Preiļu rajona partnerība». Projekta realizēšanas laikā iedzīvotāju kopīgiem spēkiem un ar Pieniņu Romas katoļu draudzes baznīcas prāvesta Aigara Bernāna atbalstu tapušas šūpoles un slīdkalniņš bērniem, lapene, ierīkotas puķu dobes. Solvita Erta, Riebiņu kultūras nama vadītāja, viena no projekta iniciatorēm, «Novadniekam» pastāstīja, ka iniciatīvas grupas «Mēs — Pieniņiem» dalībnieku un vietējo iedzīvotāju entuziasms, kā arī darbotiesgriba bijusi apbrīnojama. Pašvaldības piešķirtais finansējums bija 300 latī. Par šo naudu tika pasūtīts bērnu rotaļu komplekts, kam jāatbilst noteiktām prasībām un parametriem, kā arī izgatavota āra tualete. Savukārt lapene tapusi saviem spēkiem, par Pieniņu draudzes līdzekļiem. «Novadnieks» žurnālisti Pieniņus ap-

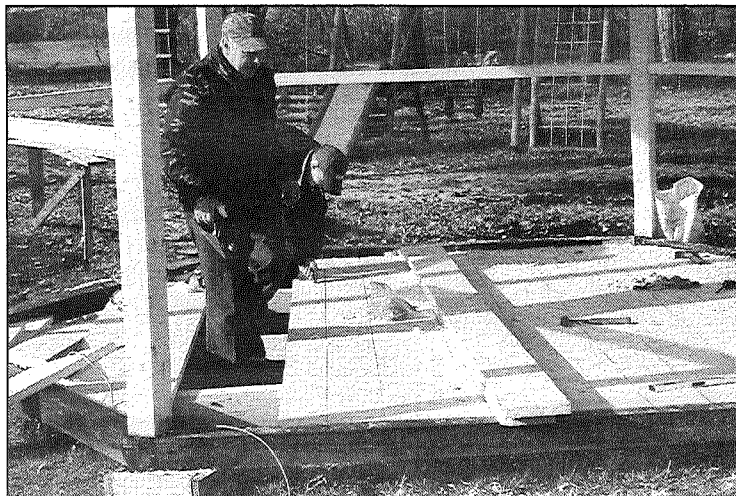
meklēja neilgi pirms projekta veikumu prezentācijas, tāpēc te ritēja vēl beidzamie priekšdarbi. Virieši klāja dēļus lapenes grīdā, bet sievietes rosījās pie jaunizveidotajām puķu dobēm. Lai svaigi iestādītie košumkrūmi un puķu dēsti labi augtu, dobēm bija sagādāta melnzeme.

Solvita Erta, stāstot par atpūtas un rotaļu laukuma labiekārtošanu, vienu pēc otra nosauca daudzus uzvārdus. Piemēram, Jānis Kozulis vadīja lapenes celtniecību, Zane Praņevska dāvinājusi dekoratīvus stādīņus, kokmateriālus atvēlējis Edgars Usāns. Jānina Golubeva, Līga Jermoloviča, Sarmīte Zalāne, Marija Gilučē, Vera Bogotā, Māris Zalāns, Kārlis Liepnieks, Kristaps Pastars, Valentīna Keirāne, Anita Sondore, Ilze Čiņa, Jāzeps Bogotais, — citu pēc cita čaklo talcīnieku vārdus minēja Solvita Erta un teica, ka kopumā palīgu pulks bijis vēl kuplāks. Cilvēki šeit lielākoties rosījušies no pamatdarba brīvajā laikā. Savu atbalstu sniegusi arī Riebiņu novada dome un SIA «Agrofirma «Turība»», palīgos norīkoti sabiedrisko darbu veicēji.

Vairāki no pieminētajiem cilvēkiem dzīvo kaimiņu novados, taču labprāt iesaistījušies šīs atpūtas vietas labiekārtošanā, jo tā atrodas pie Pieniņu baznīcas.

Uz Pieniņu baznīcu daudzi jaunie pāri brauc laulāties, ierodas ģimenes kristīt bērnus, tāpēc kāzīniekiem un kristībniekiem pēc svinīgās ceremonijas gribas te pakavēties ilgāk, izdzert glāzi šampanieša, pacienāties ar līdzīgu paņemtiem gardumiem. Bija vajadzīga pienācīgi sakopta vieta, kur to izdarīt, «Novadniekam» teica prāvests Aigars Bernāns. Viņš atzinīgi vērtēja vietējo iedzīvotāju un draudzes locekļu atbalstu kopīgajā darbā. Labi arī tas, ka laukums atrodas cieši līdzās baznīcai un dzīvojamām mājām, kas disciplinēs laukuma izmantotājus.

Atklājot rotaļu un atpūtas laukumus, pieņēma čaklumu savā uzrunā uzteica Riebiņu novada domes izpilddirektors Āris Elsts, bet lapenes lentu grieza vietējie iedzīvotāji, šī gada zelta pāris — Zenaida un Alberts Jermoloviči, tādejādi simboliski norādot, ka šē būs vieta, kur jaunas ģimenes pēc laulību ceremonijas izdzīvos pirmos prieka mirkļus.

● Jānis Kozulis (priekšplānā) un Kaspars Kuzņecovs veic pēdējos priekšdarbus lapenes celtniecībā. Pieniņu ciemā tapusi labi iekārtota atpūtas un rotaļu vieta. Foto: A.Šņepsts

Vienlaikus ar projekta veikuma prezentāciju Pieniņu tautas namā notika arī ražas svētki, kuros piedalījās Galēnu un Riebiņu pagastu folkloras kopas, kā arī ciemiņi no Livānu novada Rožupes pagasta. Ražas svētku dalībnieki — mazdarziņu vai piemājas saimniecību īpašnieki — varēja palepoties ar šogad izaudzēto ražu, uz izstādi atnesot dārzeņus, aug-

ļus, vai vismaz to fotogrāfijas, ja izaudzētais dārzenis, piemēram, ķirbis, ir pārlietu liels līdzīgu ņemšanai. Savukārt kā ieejas biļetes uz svētkiem nodereja mājās gatavoti dārzeņu konservi vai citi našķi, kas bija līdzīgu paņemti burciņās. Pēc tam šis burciņas nonāca izlozē.

Ziedi izplaukst no papīra

Cilvēku daudzveidīgie talanti un spējas ir apbrīnojami, un par to kārtējo reizi var pārliecināties origami izstādē, kas jau gandrīz mēnesi skatāma Riebiņu novada administratīvās ēkas pirmā stāva foajē. Šo darbu autore ir Riebiņu vidusskolas skolotāja Alla Solovjova, kuras aizraušāns ar papīra locīšanas mākslu pēdējo gadu laikā kļuvusi zināma jau tālu ārpus novada robežām. Alla savas zināšanas nodod arī skolēniem gan savā skolā, gan arī vadot origami pulciņu Preiļu novada bērnu un jauniešu centrā. Skolotājas vadībā ikviens var iemācīties no parastās papīra lapas izgatavot gan putnu, gan zivi, dzīvnieku vai arī teiksmainu ziedu. Starp citu, atkarībā no fantāzijas un iztēles, var tapt ne vien neparasti ziedi, kādu dabā nemaz nav, bet arī reāli atpazīstamas puķes — rozes, kreimenes, dāli-

jas, narcises, gladiolas, īrisi un citas. Pie tam — dabīgās krāsas, ar atbilstošām lapām un kātiem. Šādu ziedu izveidošana prasa vēl precīzāku māksliniecisko iztēli, pirkstu veiklību, pacietību, un, protams, arī laiku un talantu.

Izstādē, kam dots nosaukums «Prieka kliedziens uzplaukst puķu lūpās» šoreiz skatāmi origami tehnikā darināti ziedi, bet pārējie veidojumi palikuši mājās. Pareizāk sakot, arī skolotājas mājās darinājumi ilgi nemēdz uzskavēties, jo tie kā jauka dāvana dažādos dzīves gadījumos aizceļo pie draugiem, radiem, paziņām. Alla skaitu saviem veidojumiem nemaz nezina, tie ir simtos. Un kāda daļa no viņas pašas darba ielikta arī audzēkņu pirmajos origami veidojumos. Izstādē pati darbu autore vēlējusies atsevišķi parādīt tikai puķes.

Izstāde tapusi pēc Riebiņu novada kultūras nama vadītājas Sol-

vitas Ertas iniciatīvas. Viņa pauž gandarījumu, ka daudzie novada iedzīvotāji, kas dažādās darīšanās iegriežas novada administratīvajā centrā, nevar vienaldzīgi aiziet garām izstādei, apjūsma daudzkrāsainos ziedus un pat vēlas pieskarties tiem, pārbaudot vai tie patiešām ir no papīra, bet nevis dabīgie. Origami darbi ir laba vizītkarte ne tikai Riebiņu vidusskolai, bet arī novadam kopumā, jo tādu, no papīra pašu rokām gatavotu, skaistumu reti kur var ieraudzīt. Daudzos gadījumos tie skolai noder arī kā prezentācijas materiāls, bez tam tie tiek izmantoti arī noformējumiem dažādos pasākumos. Plašāka personalizācija, kurā ārpus skolas vienviet skatāmi skolotājas darbi, sarīkota pirmoreiz. Pirms pāris gadiem Preiļu galvenajā bibliotēkā bija Allas un viņas meitas kopīga labdarības izstāde, kuras laikā tika

● Origami darbu autore Alla Solovjova (no kreisās) kopā ar Riebiņu kultūras nama vadītāju Solvitu Ertu ir gandarītas, ka novada iedzīvotāji un ciemiņi atzinīgi novērtē izstādi.

vākti ziedojumi, lai palīdzētu smagā situācijā nonākušai meitenei. Origami tehnikas pamatā ir nelielu papīra gabaliņu locīšana pēc īpaša paņēmiena. Pēc tam šie

locījumi tiek sastiprināti kopā, veidojot iedomāto figūru. Jaunas idejas un paņēmienus Alla gūst gan internetā, gan arī no attiecīgas literatūras.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

PREIĻU NOVADA VAKARA (MAINŪ) UN NEKLĀTIENES VIDUSSKOLĀ

Seniori apgūst datorprasmes

Vai gadu nasta ir par šķērslī, lai cilvēks iemācītos brīvi darboties ar datoru un turpmāk to izmatotu ikdienā? Nebūt nē! To pierāda arī Preiļu iedzīvotāji, kas gan sasnieguši cienījamu vecumu, tomēr ar jauneklīgu interesi apgūst modernās informācijas tehnoloģijas.

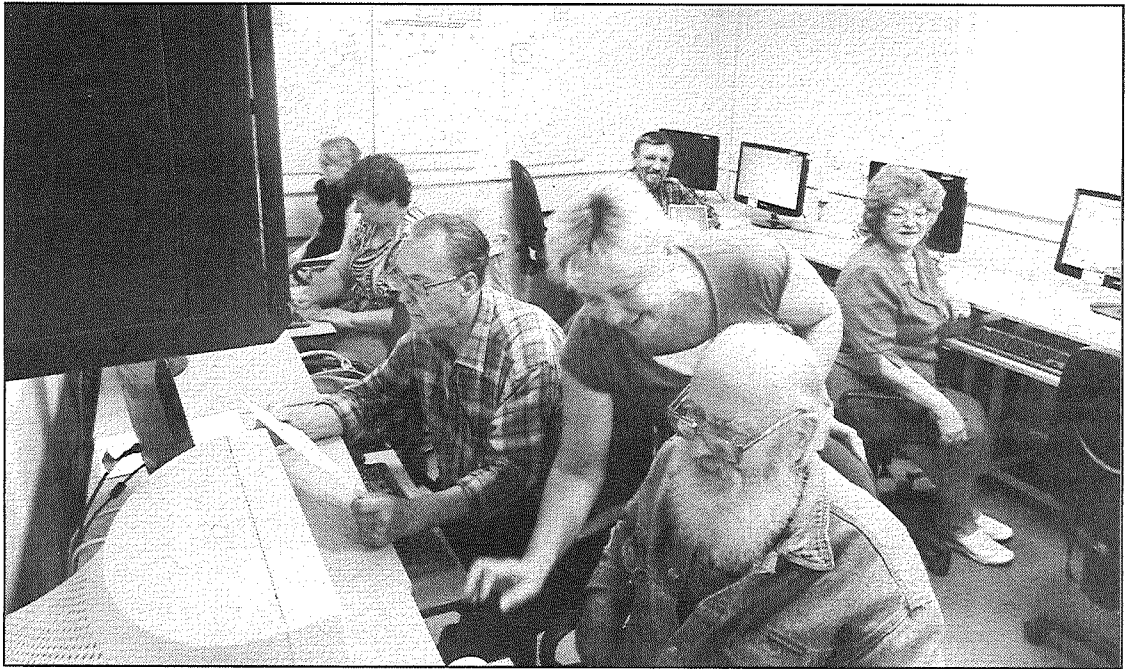
Pagājušās nedēļas nogalē, piektdien, notika kārtējais «izlaidums» Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienes vidusskolā, kurā datorapmācības trīs dienu kursu pabeidza vairāki cilvēki. Datorprasmes viņi bez maksas apguva Lattelecom realizētajā projektā «Pieslēdzies, Latvija!», kurā vakarskola ir iesaistījusies. Kā «Novadnieku» informēja mācību iestādes direktore Klaudija Zarāne, kopumā kopš iesaistīšanās projektā datorprasmes skolā apguvuši aptuveni 55 dažāda vecuma Preiļu novada iedzīvotāji. Iespēju iegūt pirmās iemaņas darbā ar datoriem izmantojuši arī kaimiņu novadu — Riebiņu un Sutru pagastu iedzīvotāji.

Preiļu vakara (maiņu) un neklātienes vidusskola savu līdzdalību projektā pieteica jūnijā. Zināšanas, kā senioriem mācīt darbošanos ar datoru, skolas direktore Klaudija Zarāne apguva īpašā apmācību seminārā. Senioriem jāpiedalās trīs dienu ilgosursos ar kopējo stundu skaitu 12. Projekta noteikumos paredzēts, ka skolotājs pats var izveidot sev un savām grupām piemērotāko mācību grafiku, sniedzot gan teorētiskās, gan praktiskās zināšanas atbilstoši Lattelecom izstrādātajai apmācību programmai. Lai pārbaudītu iegūtās zināšanas, kursu pēdējā — «izlaiduma» — dienā viņiem datorā jāaizpilda īpaša anketa, kas nonāk pie projekta realizētājiem. Kursu beidzējiem tiek izsniegtas arī apliecības.

Klaudija Zarāne jau uzkrājusi bagātīgu pieredzi senioru apmācībā, jo katram no 55 kursu apmeklētājiem bija jāsniedz arī individuāli padomi. Datoru apgū-

šana visbiežāk tika uzsākta no pašiem pirmssākumiem — ar ieslēgšanu. Grupas bija nelielas, pa astoņiem — desmit cilvēkiem katrā, jo strādāt ar lielu skaitu klausītāju ir sarežģīti. Pie katra jāpienāk, jāparāda, ar kuriem taustiņiem darboties, kādas komandas datoram dodamas, kā izveidot savu e-pasta adresi, kā veikt meklēšanu internetā. Arī uztveres ātrums katram savādāks. Toties kursu vadītāji vislielākais prieks, cik daudzi gados vecāki cilvēki tagad ir ar datoru uz «tu». Motivācija šo kursu apmeklēšanai bijusi visdažādākā. Piemēram, kādam ļoti gribējies beidzot uzzināt, «kas tas tāds dators ir, un kas viņam iekšā». Citam, kuram pamatzināšanas jau bijušas, tās vajadzēja papildināt, lai varētu darboties ar noteiktu programmu. Vēl kāds bija sa-klausījies, ka dažādus maksājumus var veikt, neizejot no mājas, tāpēc viņam bija jāapgūst prasme darboties ar datoru, lai varētu izmantot internetbanku, kā arī vēlējās saņemt rēķinus e-pastā, jo tad par rēķinu nav jāmaksā. Bet cits ar sociālo tīklu starpniecību, ar draugiem.lv palīdzību vēlējās sameklēt bijušos skolasbiedrus un atjaunot draudzību. Bija liels prieks, redzot, kā cilvēki kursu beigās paši prot nosūtīt vēstules e-pastā (elektroniskā pasta izveide bija obligāta prasība) vai veikt maksājumus no internetbankas, teica Klaudija Zarāne. Dators lielā mērā palīdz arī cilvēkiem kļūdēt vientulību, sniedz daudz jaunas informācijas. Vecākajiem kursu dalībniekiem, kas vakarskolā apguva datorprasmes, bija 80 un 76 gadi. Dalībnieku vidū bija arī jaunāki, pirmspensijas vecuma un tādi, kas nesen pārkāpuši 50 gadu sliekšni, cilvēki. Arī pašlaik senioru apmācības turpinās, un var pieņemt kursus.

Tā kā šis gads visā Eiropā izsludināts par Aktīvās novecošanas un paaudžu solidaritātes gadu, tad sociāli nozīmīgais projekts «Pieslēdzies, Latvija!» norisinās arī ar LR Labklājības,

● Projekta «Pieslēdzies, Latvija!» ietvaros Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienes vidusskolā daudzi gados vecāki cilvēki apguva datorprasmes. Attēlā: nodarbības vada Klaudija Zarāne.

● Kārtējie datorprasmes kursu dalībnieki pabeiguši mācības un kopā ar pedagogi Klaudiju Zarāni gandarīti par iegūtajām zināšanām.

Izglītības un zinātnes ministriju atbalstu, aicinot apmācībā iesaistīties skolas un to informātikas skolotājus.

Projekta «Pieslēdzies, Latvija!» ieguvēji, neapšaubāmi ir seniori, bet arī kursu vadītāji gandarījums ir liels. Bez tam atbilstoši

projekta noteikumiem par apmācītiem 70 senioriem pateicībā par ieguldīto darbu Lattelecom dāvinās portatīvo datoru.

PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJĀ

Kāds ir veiksmīgu uzņēmēju DNS?

Oktobrī Preiļu Valsts ģimnāzijā (PVĢ) bija sarīkots seminārs «Atklājiet veiksmīgu uzņēmēju DNS». Tā laikā katrs ģimnāzists varēja iegūt zināšanas uzņēmējdarbības uzsākšanā, informē PVĢ ekonomikas skolotāja Zenta Juranča.

Semināru vadīja pieredzējušais Rīgas Biznesa skolas studiju programmas «Vadīšana starptautiskos uzņēmumos» direktors, uzņēmējs, biznesa konsultants, portuģālis Claudio A.Rivera. Semināra laikā katram bija iespēja pildīt Keirseja temperaments testu, dzirdēt veiksmīgu un ne tik veiksmīgu uzņēmēju stāstus.

Semināra norises laikā notika arī biznesa ideju prezentācijas un diskusijas. Ikvienam bija iespēja piedalīties aktivitātēs, piemēram, viens no uzdevumiem bija mājas maketa izveidošana pēc pasūtījuma

ierobežotā laika posmā. Ģimnāzisti izmantoja lielisko iespēju pielietot savas prasmes un likt lietā zināšanas, atklājot veiksmīga uzņēmēja DNS.

Notika konference «Veiksmīga skolēnu zinātniski pētnieciskā darbība»

Preiļu Valsts ģimnāzijā (PVĢ) notika konference «Veiksmīga skolēnu zinātniski pētnieciskā darbība». Tajā piedalījās 112 ģimnāzijas pedagogi un audzēkņi, kuri šajā mācību gadā izstrādā zinātniski pētnieciskos darbus (ZPD), informē PVĢ direktore vietniece metodiskajā darbā Anita Lazdāne.

Konferences pirmajā daļā uzaicinātie viesi — ģimnāzijas absolventes, tagad jau maģistres, Antra Meluškāne un Inese

Kundziņa, kā arī Aija Skutele, iepazīstināja klātesošos ar savu pieredzi skolēnu zinātniski pētniecisko darbu veikšanā. Savukārt Daugavpils Universitātes asociētā profesore, ekonomikas zinātņu doktore Elita Jermolajeva stāstīja par veiksmīgu pētījumu veikšanas procesu un Latgales reģiona vispārējās vidējās izglītības iestāžu skolēnu zinātnisko konferenci.

Ģimnāzijas pedagogi uzstājās ar šādām tēmām: «Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības vadīšana un vērtēšana, PVĢ un ZPD struktūra» (Anita Lazdāne), «ZPD valoda» (Silvija Kivko), «ZPD tehniskais noformējums un ZPD aizstāvēšana» (Juris Erts). Pedagoģe Anna Svīle savā uzrunā aicināja ģimnāzistus attīstīt pētnieciskās darbības prasmes.

Konferences otrajā daļā pieredzējušu pedagogu Inetas Ivanovas, Jura Erta, Vijas Pizeles, Valentīnas Pastares, Silvijas Kiv-

ko, Annas Svīles un Ilzes Rožinskas vadībā norisinājās grupu darbs, kurā skolēni praktiski vingrinājās ZPD mērķa, uzdevumu, hipotēzes un pētniecības metožu noteikšanā, galarezultātā izveidojot plakātu par konkrētu ZPD tēmu. Konferencē noslēgumā ģimnāzisti klātesošos iepazīstināja ar saviem secinājumiem un atziņām par ZPD veikšanu, bet aktīvākie tika apbalvoti ar atzīnības rakstiem.

Izvērtējuma anketās ģimnāzisti lielākoties pozitīvi vērtēja konferences norisi, akcentēja tās nozīmīgumu un savu personīgo ieguvumu gan no referentu uzstāšanās, gan no darbošanās grupās. Vairumam patika bijušo ģimnāzistu pieredzes stāsti zinātniski pētniecisko darbu veikšanā. Tika izteikts ierosinājums par šādas konferences organizēšanu katru gadu pirms ZPD tēmu izvēles.

Zelta mīlestības rudens

● Laikā, kad rudens apglezno Latviju zelta krāsās, Līvānu novadā 50 gadu laulības jubileju jeb Zelta kāzas svinēja stipras divas ģimenes

● Anatolijs un Marija Semjonovi.

Anatolijs un Marija Semjonovi laulību reģistrēja 1962. gada 25. septembrī. Marija dzimusi Latvijā – Krāslavas apkaimē, bet Anatolijs nāk no Leningradas apgabala. Krievijā viņi arī iepazinās. Marija bija turp devusies, lai strādātu celtniecības brigādē. Abi iepazinās ballē, iemīlējās un drīzumā arī apprecējās. Vēl septiņus gadus Anatolijs un Marija dzīvoja Krievijā, līdz 1969. gadā Anatolijs saņēma uzaicinājumu kļūt par galveno enerģētiku jaunuzbūvētajā Līvānu ķieģeļu rūpnīcā. Tur viņš vēlāk nostrādāja lielāko daļu no sava darba mūža.

Marija bijusi gan par direktora vietnieci saimniecības jautājumos Līvānu 2. vidusskolā, gan par vecāko kontrolieri Līvānu stikla fabrikā, dažus gadus strādāja arī bērnudārzā "Rūķīši". Viņa stāsta, ka pirmie viņu kopdzīves gadi bijuši diezgan smagi finansiālā jomā — gan Krievijā, gan pēc pārcelšanās uz dzīvi Latvijā. Krievijā abi un viņu mazais dēlens dzīvojuši deviņu kvadrātmetru istabīnā, pēc pārcelšanās uz Latviju – ķieģeļu rūpnīcas barakās, kur sadzīves apstākļi bijuši visai zemā līmenī. Neskatoties uz šīm grūtībām, laulātie spējuši nest savu mīlestību caur gadiem, izaudzināt dēlu un meitu par krietniem cilvēkiem, sasniegt daudz labāku dzīves līmeni.

Anatolijs un Marijas mājas ir sakoņas, gaišas un saulainas, kā viņi paši. Laulātie spējuši saglabāt optimismu, dzīvesprieku un joprojām ir enerģijas pārpilni. Anatolijs saka, ka labākas kā Marija nav – par to viņš šo gadu laikā ir pārliecinājies.

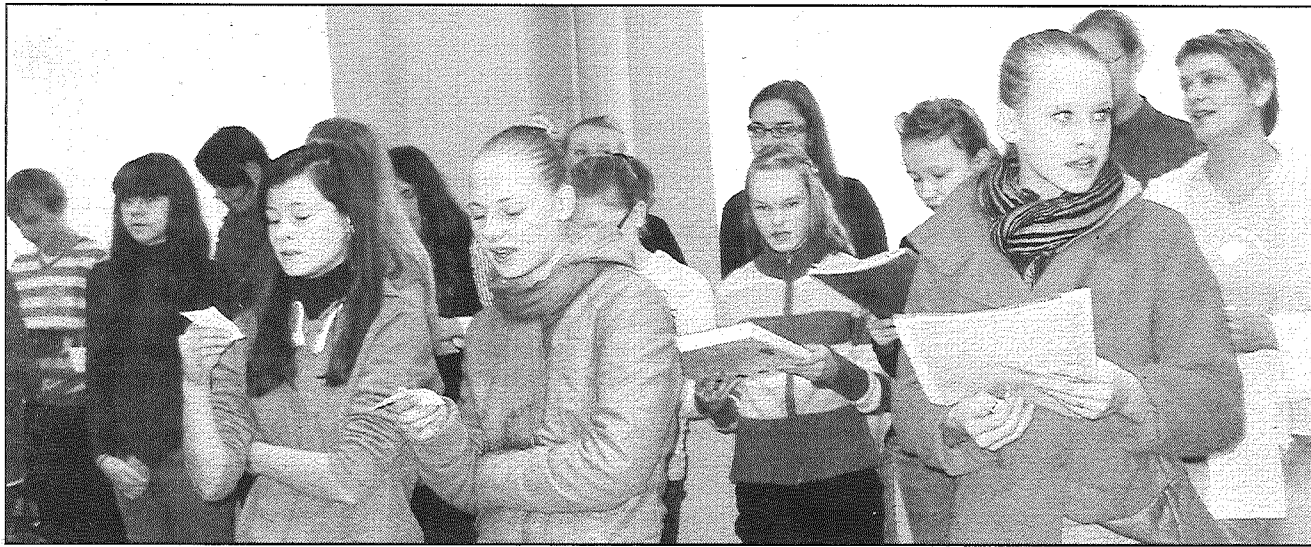

● Aleksandrs un Aina Svirski kopā ar dēlu Inti un meitu Guntu.

Aleksandrs un Aina Svirski laulību reģistrējuši 1962. gada 18. septembrī. Aina ir līvāniete, bet Aleksandrs nāk no Kārsavas puses. Laulībā viņiem dzimuši dēls un meita, kas izaudzināti ar lielu mīlestību un pacietību. Pašu vecāku dzīve kļuva bērniem par vislabāko piemēru. Pirmais bija dēls Intis, kuram vārdu izvēlējās tēvs, jo viņam bija kolēģis vārdā Ints, un viņš bija iemantojis Aleksandra cieņu. Meitas vārdu abi laulātie izvēlējās kopā, nosaucot viņu par Guntu. Aleksandrs lielāko sava darba mūža daļu strādājis PMK - 21 kā šoferis, bet Aina — Līvānu stikla fabrikā, Līvānu māju būves kombinātā, kādu laiku arī limonādes ceihā.

Aina ir čakla, kārtīga saimniece. No rīta līdz vakaram tek mājas soli, rušinas pa dārzu. Visi darbi viņai sokas. Sakopta māja, dārzā no agra pavasara līdz salnām zied puķes. Abi laulātie ir viesmīlīgi saimnieki un labsirdīgi cilvēki, tādēļ viņu mājā bieži tiek klāts svētku galds, aicināti radi, kaimiņi, draugi. Kad ieej mājas pagalmā, redzams, ka šai mājai ir īsts saimnieks. Katrai lietai ir sava vieta, visur kārtība. Aleksandra vaļasprieks ir medības, tādēļ mājās goda vietā izkārtotas medību trofejas. Par katru no tām savs stāsts. Zelta jubilaru sejas nav redzama neviena grumbiņa, tikai enerģija, dzīvesprieks un mīlums.

Mazpulku devīze — «Augsim Latvijai!»

● Mazpulcēnu forums sākās ar kopīgu mazpulku himnas izpildīšanu

Līvānu novadā darbojas Līvānu, Jersikas un Rožupes mazpulki, un tiem ir daudzas labas tradīcijas: mazpulku projektu forumi, piedalīšanās dažādos tirdziņos, pašu audzēto dāržu un ziedojumi Līvānu slimnīcas ēdnīcai, salidojumi vasaras sākumā. Līvānu novada mazpulku koordinatore Dace Rudzāte lielu paldies par mazpulku darbības atbalstu teic Līvānu novada domei, jo šajā pašvaldībā skolas ir varējušas saglabāt savus mazpulkus un mazpulcēni — savu statusu.

17. oktobrī sadarbibā ar Līvānu bērnu un jauniešu centru, Līvānu 1. vidusskolu, novada sporta organizatori Mārti Vilcāni un Līvānu tīrģus vadību tika noorganizēts Līvānu novada maz-

pulku projektu rudens forums. Tajā piedalījās 30 mazpulcēni ar saviem vadītājiem: Līvānu 279. mazpulks (vadītāja Dace Rudzāte), Jersikas 504. mazpulks (Ina Smelcere) un Rožupes 1055. mazpulks (Aija Usāne).

Mazpulku projektu būtība ir tāda, ka mazpulcēns pats audzē, gatavo, sastāda biznesa plānu, veido grāmatvedību, prezentē savu darbu un tirgojas, tas ir, iegūst peļņu, — skaidro mazpulku koordinatore Dace Rudzāte. Šajā reizē mazpulcēni tirgojas ar pašaudzētiem burkāniem, ķirbjiem, āboliem, ievāriņiem, tējām, pašdarinātām kartītēm un rotaslietām. Kopsummā tika ieņemti aptuveni 35 lati. Ļoti liela piekrišana bija prieku ciekuru sirupam.

Forums tika atklāts ar svinīgu mazpulku himnu un devīzi — «Augsim Latvijai!». Mazpulcēnu projektu prezen-

tāciju vērtēja ļoti nopietna žūrija: Līvānu novada lauku attīstības daļas vadītājs Dominiks Jauja, Līvānu novada izglītības pārvaldes vispārīgā izglītības skolā speciāliste Ilga Peiseniece, Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne un daļdarzniecē Albina Malahovska. Visi žūrijas pārstāvji novēlēja katram mazpulcēnam savu darbu vēltīt Latvijai, paliekot savā dzimtenē.

Labāk izstrādāto projektu autori saņēma ceļazīmi uz reģiona skati, kas 9. novembrī notiks Krustpilī. Novadu pārstāvēs seši mazpulcēni no Līvānu mazpulka, seši no Rožupes un divi no Jersikas mazpulka.

Jau trešo gadu pēc kārtas Līvānu novada mazpulcēni savu izaudzēto ražu ziedoja Līvānu slimnīcai. Uz slimnīcas iestādes ēdnīcu tika aizvesti pašaudzētie burkāni, sipoli, galda bietes un āboli.

Noslēdzies pasākumu cikls «Mēs dzīvojam līdzās»

Turku saietā namā viesojās Līvānu 2. vidusskolas un Mežāres kultūras nama bērnu teātra kolektīvi. Ar Mežāres bērnu sagatavoto jautro izrādi «Kaķu nams» krievu valodā saietā namā noslēdzās pasākumu cikls «Mēs dzīvojam līdzās». Šī cikla pasākumi Turkos norisinājās gada garumā. Turku saietā nama vadītāja Ināra Ivanova stāsta, ka tikšanās bija ar dažādu tautību cilvēkiem, un pasākumos skanēja latviešu, krievu, ukraiņu, baltkrievu, poļu, romu valodas. Tika dziedātas dziesmas, dejotas dejas, lasīta dzeja, spēlētās teātra izrādes.

Nepareizi domāt, ka dažādas valodas, kādās cilvēki runā, starp viņiem rada robežas, teic saietā nama vadītāja. Šajās tikšanās reizēs cilvēki domāja un jūta vienā valodā — draudzības valodā. Jūta līdzīgu un raudāja, klausoties dziesmas un dejas rindas par māti ansambļa «Uzori» izpildījumā, priecājās un smējās par Ontana izdarībām Baltinavas teātra izrādē «Ontans i Anne», par Āza neveiklo dabu «Kaķu nams», ko bija sagatavojuši jaunie tēlotāji no Mežāres. Sajuta enerģijas pieplūdumu un dzīvesprieku, skatoties ugunīgās čigānu dejas, ko izpildīja deju grupas no Daugavpils, Maltas, Feimaņiem un Preiļiem, liksmoja par bērnu nevilto dejojotprieku, kad uzstājās Līvānu 2. vidusskolas dejojotāji.

Pateicoties šīm tikšanās reizēm pasākumu cikls «Mēs dzīvojam līdzās», sākām labāk iepazīt viens otru, lepojāmies ar to, ka esam pazīstami un ar prieku varam teikt, — mēs dzīvojam līdzās, — sacīja saietā nama vadītāja Ināra Ivanova.

Mācis adīt lelles

27. oktobrī Latgales mākslas un amatniecības centra tekstilmākslas darbnīcā radošajā darbnīcā «Adām lelles» ikviens interesents varēs iemācīties adīt lelles. Praktiskā nodarbība notiks profesionālas meistares Ineses Gailītes vadībā. Līdzī jūnām adāmadatas un adatu izmēram piemērota dāzija.

Radošās darbnīcas dalībniekiem iepriekš jāpieņemas.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Piena ražotājiem jāturpina sekot savas piena kvotas izpildei

Zemkopības ministrija (ZM) atkārtoti atgādina, ka katram piena ražotājam ir jāseko līdzīgai savas piena kvotas izpildei. Tas nepieciešams, lai nerastos piena kvotas pārsniegšana vai tās neizpildīšana. To var novērst, savlaikus veicot kvotas izpildes uzskaiti un plānošanu savā saimniecībā.

Valsts aģentūra "Lauksaimniecības datu centrs" informē, ka šī gada septembrī pārstrādei ir piegādātas 68 075,8 tonnas piena, kas, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, ir par 6,7% mazāk. Jaunākie dati par piena kvotas izpildi liecina, ka 1. oktobrī piena piegādes kvotas ietvaros pārstrādei kopā ir

piegādātas 399 428 tonnas piena un piegādes kvotas izpilde sešos kvotas gada mēnešos (kopš 2012. gada 1. aprīļa) ir 52,76 procenti.

Ik gadus, sākoties rudens un ziemas periodam, ir vērojama pārstrādei piegādātā piena daudzuma samazināšanās, ko nosaka sezonālitate. Ņemot vērā, ka šī tendence ir līdzīga kā iepriekšējos kvotas gados, ZM speciālisti prognozē, ka šajā kvotas gadā līdz 2013. gada 31. martam piegādātā piena apjoms pārsniegts netiks. ZM meklēs risinājumus gadījumā, ja Latvijas kopējā piena kvota tiktu pārsniegta.

Latvijas kopējā piena kvota 2012./2013. kvotas gadam ir 773

399 tonnas, no kurām 754 785 tonnas ir valsts piegādes piena kvota un 18 614 tonnas – tiešās tirdzniecības piena kvota.

Lai novērstu soda sankciju iestāšanos, lūgums katram piena ražotājam sekot informācijai par piena kvotas izpildi aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" mājaslapā http://www.ldc.gov.lv/lv/statistika/izpildes_kvotas. Tāpat arī jebkuru jautājumu par piena kvotām var uzdot aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" Piena kvotu nodaļas darbiniekiem pa tālruni 67095070 un e – pastu piens@ldc.gov.lv.

Arī Zemkopības ministrija turpmāk katru mēneša 15. datumā ZM mājaslapā informēs par kopējās piena kvotas izpildi.

Grozījumi Medību likumā ļaus mazināt savvaļas dzīvnieku postījumus kultūraugu platībās

16. oktobrī valdība akceptēja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātos grozījumus Medību likumā.

Zemkopības ministrijā arvien biežāk tiek saņemta informācija par pieaugošajiem savvaļas medijamo dzīvnieku postījumiem lauksaimniecībā un mežsaimniecībā un ir konstatēti nepietiekami medību tiesību aprites regulējums. Izvērtējot normatīvos aktus, kas noteic medību tiesību apriti, ir identificētas problēmas medijamo dzīvnieku postījumu samazināšanā, medību resursu apsaimniekošanā, medību dokumentācijā un uzraudzībā. Tas bija viens no iemesliem, kādēļ bija nepieciešams veikt grozījumus Medību likumā.

Tā kā nepastāv medību tiesību aprites regulējums, medību tiesību nodošana un medību iecirkņu izveidošana noris, radot konfliktus, tiesvedības un papildu slodzi gan pašiem tiesību subjektiem, gan Valsts meža dienestam (VMD), tad likumprojekts paredz deleģējumu Ministru kabineta (MK) paredzēt medību iecirkņu izveidošanas, reģistrēšanas un anulēšanas kārtību, kā arī reglamentētu medību tiesību apriti, tā novēršot iepriekšminētās problēmas.

Likumprojekts arī nosaka pienākumu realizēt medību tiesības, respektējot gan dabas aizsardzības, gan saimnieciskās intereses, kā arī paredz iespēju pārmērīgu savvaļas medijamo dzīvnieku postījumu gadījumos MK noteiktā kārtībā iesaistīties pašvaldībām, veidojot komisijas un kopā ar VMD lemjot par ārkārtas pasākumiem postījumu samazināšanai. Ir noteikti arī zemes īpašnieku (valdītāju) pienākumi postījumu samazināšanai.

Lai samazinātu strauji augošu meža cūku postījumu apmēru, likumprojekts paredz, ka minimālajā platībā, kas nepieciešama meža cūku medīšanai, iekļaujama ne tikai meža, bet arī lauksaimniecības zeme.

Tā kā klejojoši suņi un kaķi nodara ievērojamus zaudējumus ne tikai savvaļas (gan medijamo, gan aizsargājamo) dzīvnieku populācijām, bet pēdējā laikā arvien biežāki un zaudējumu ziņā apjomīgāki kļūst to uzbrukumi lauksaimniecības zīdītājiem un putniem, likumprojekts paredz medībām pielīdzināt klaiņojošu kaķu un suņu (izņemot medību suņus, kas apzīmēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem) nogalināšanu medību platībās vai pēc lauksaimniecības dzīvnieku īpašnieka rakstveida lūguma vietās,

kur tie apdraud vai uzbrūk lauksaimniecības dzīvniekiem, izmantojot medību šaujamo ierocius un ievērojot dzīvnieku aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

Lai atbalstītu un attīstītu produkcijas ieguvu no nebrīvīvu audzētiem savvaļas dzīvniekiem, likumprojekts paredz, ka medībām pielīdzina arī to medijamo dzīvnieku nonāvēšanu, izmantojot medību šaujamo ierocius un medību rīkus, kas tiek turēti iezogotā platībā savvaļai līdzīgos apstākļos.

Grozījumu likumā paredz samazināt administratīvo slogu, atceļot prasību veidot mednieku eksaminācijas komisiju no konkrētu valsts pārvaldes iestāžu amatpersonām, saskaņot mednieka apliecības izsniegšanu ar Valsts policiju un pieteikt medības VMD. Likumprojekts paredz arī atvieglotus nosacījumus ārvalstu viesmednieku dalībai medībās Latvijā un tiesības zemes īpašniekam medīt nelimitētos medijamos dzīvniekus savā īpašumā esošajās medību platībās bez medību iecirkņa reģistrēšanas.

Grozījumi vēl tiks iesniegti Saeimā.

Papildu informācija par grozījumiem Medību likumā – MK mājaslapā.

Kāpēc kūtsmēsli nav labākais augsnes ielabošanas veids

Pirms sākt ielabot augsni, jāizvērtē esošais stāvoklis. Vislabāk ir veikt augsnes parauga agroķīmisko analīzi un rīkoties pēc tās rezultātiem. Vieglās, smilšainās augsnes vajag bagātināt ar organiskajām vielām. Parasti šim mērķim cenšas izmantot kūtsmēslus, bet tas nav labākais risinājums.

Kādi ir kūtsmēsļu trūkumi?

- ✓ Kūtsmēsļu ķīmiskais sastāvs ir nepastāvīgs un atšķirīgs katrai kravai.
- ✓ Kūtsmēslus mēdz būt daudz hlora, nātrija un citu elementu, kas lielos daudzumos augiem ir kaitīgi.
- ✓ Kūtsmēsli parasti ir nezāļu sēkļu piesārņoti un palielina jau tāpat lielos nezāļu sēkļu krājumus jūsu dārzā.

✓ Kūtsmēslus mēdz būt daudz grūti apkarojamu slimību (tostarp krustziežu sakņu augoņu) ierosinātāju.

✓ Kūtsmēslus var būt nematodes.

✓ Kūtsmēsli jāiestrādā augsnē iespējami ātri (labāk tūlīt pēc atvešanas).

✓ Kūtsmēsļu iestrādāšana ir fiziski smags un nepatīkams darbs.

✓ Rudenī atvesti un neiestrādāti kūtsmēsli rada patvērumu daudziem kaitēkļiem, tostarp zemesvēžiem, maijvaboļu un citu vaboļu kāpuriem.

✓ Ne velti kūtsmēslus mūsdienās uzskata par lielākajiem vides piesārņotājiem. Tomēr, ja mājās tur lopus, kaut kur kūtsmēsli jāutilizē. Vislabāk tos būtu kompostēt ar biokompostētāja palīdzību un augsnē iestrādāt jau gatavu kompostu.

No «Mans sākudārzs»

Tiešmaksājumu avansu sāks izmaksāt no 22. oktobra

Tiešmaksājumu avansa maksājumu izmaksu lauksaimniekiem Lauku atbalsta dienests (LAD) uzsāks no 22. oktobra. Naudu saņems tie lauku uzņēmēji, kuru atbalsta iesniegumam būs pabeigtas atbilstības nosacījumu pārbaudes.

Kā ziņo Zemkopības ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Rūta Rudzīte, Eiropas Savienības jaunais finanšu gads sākas 16. oktobrī. Lai uzsāktu atbalsta maksājumu pārskaitīšanu, ir nepieciešams atbilstoši sagatavot grāmatvedības un maksājumu veikšanas sistēmas. Sākot no 22. oktobra, līdz 2012. gada beigām LAD plāno izmaksāt 19 miljonus latu.

Traktortehnikas tirgotājiem būs jāsniedz arī servisa pakalpojumi

Nesen valsts sekretāru sanāksmē izsludināti Zemkopības ministrijas izstrādātie grozījumi Ministru kabineta noteikumos «Noteikumi par traktortehnikas, tās piekabju un numurēto agregātu tirdzniecības vietas reģistrācijas kārtību un tirdzniecības prasībām, kā arī tirdzniecības valsts reģistrācijas numura zīmju izmantošanas kārtību».

Izmaiņas noteikumos paredz, ka traktortehnikas un to piekabju tirgotājiem būs jānodrošina servisa pakalpojumi un jāapmāca personāls. Kā obligāta prasība noteikta norādīt servisa pakalpojuma kontaktpersonas.

Būtisku tirdzniecības prasību pārkāpumu gadījumos komersantu uz vienu gadu varēs izslēgt no traktortehnikas un tās vadītāju informatīvās sistēmas.

Palielina kopējo bezakcīzes dīzeļdegvielas daudzumu lauksaimniekiem

Valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas izstrādātos grozījumus bezakcīzes dīzeļdegvielas piešķiršanas kārtībā. Tie paredz palielināt noteikto bezakcīzes dīzeļdegvielas maksimālo kopējo daudzumu līdz 106,3 miljoniem litru 2012./2013. saimnieciskajam gadam. Patlaban no akcīzes nodokļa atbrīvotās dīzeļdegvielas maksimālais kopējais daudzums noteikts 85,5 miljoni litru saimnieciskajam gadam.

Pēc Lauku atbalsta dienesta sniegtās informācijas, 2012./2013. saimnieciskajam gadam apstiprināto hektāru skaits 2012. gada 17. septembrī bija 1 063 337,50 hektāri, kas attiecīgi veido 80,4 litrus uz hektāru, bet tas nav pietiekami, lai varētu sarāžot konkurētspējīgu lauksaimniecības produkciju. Turklāt salīdzinājumā ar 2011./2012. saimniecisko gadu, ir par 20% mazāk. Savukārt deklarētā un apstiprinātā zemes platība ir palielinājusies par 8,6% (2011./2012. saimnieciskajā gadā bija 979 177 hektāri).

Izstrādājot grozījumus, vēl tika ņemts vērā, ka augkopībā dīzeļdegviela nepieciešama 200 kalendārās dienas gadā ar vidējo patēriņu sezonā 95 – 100 l/ha dīzeļdegvielas, bet lopkopībā – 365 kalendārās dienas gadā ar vidējo patēriņu sezonā 100 – 130 litri. Tā kā klimatiskie apstākļi lauksaimnieciskajai ražošanai 2012. gada rudenī nav bijuši labvēlīgi, par 8,6% palielinājusies vienotajam platību maksājumam deklarētās platības, noteikts lielāks kopējais dīzeļdegvielas daudzums, kam piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa – 106,3 miljoni litru.

Satraukušies, ka Latvijai pietrūks meliorācijas speciālistu

Zemkopības ministrija noskaidrojusi, ka hidromelioratīvās būvniecības sertificēto speciālistu īpatsvars vecumā robežās ir tuvu kritiskajam – 43% ir vecumā virs 62 gadiem, 36% vecumā no 51 līdz 61 gadam, 18% vecumā no 41 līdz 50 gadiem un tikai 3% vecumā līdz 40 gadiem.

Pauzot satraukumu par speciālistu trūkumu, Zemkopības ministrija rīkoja par šo tēmu diskusiju, kādi būtu efektīvākie risinājumi. Viens no tiem – stipendiātu piesaistes mehānisms, uzņēmējiem rīkojot stipendiju konkursus, rosinot skolēnus izvēlēties ar meliorāciju saistītu studiju programmu augstskolā, labākos no tiem nodrošinot ar darba vietu un motivējošu atalgojumu.

Kā vienlīdz efektīvs risinājums no uzņēmēju puses tika uzsvērtā nepieciešamība pēc valsts finanšu atbalsta melioratīvo pasākumu veikšanā nākamajā lauku attīstības plānošanas periodā. Latvijas dabas un klimatiskajos apstākļos nokrišņu daudzums pārsniedz summāro iztvaikošanu gadā vidēji par 250 milimetriem, bet nokrišņiem bagātos gados pat par 500 milimetriem un vairāk. Latvijā aptuveni 90% zemju ir pakļautas pārlieku lielam mitrumam. Arī regulētie upju posmi ir aizauguši. Latvijas teritorijā ap 60% lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir izbūvētas nosusināšanas sistēmas, nosusinātas ap 50% meža zemes. Lielākā daļa nosusināšanas sistēmu ir izbūvētas pirms 20 – 30 gadiem un šobrīd nepieciešama to atjaunošana. Tādēļ Latvijai tuvākajā laikā veicams liels darbs meliorācijas sistēmu sakārtošanā, kam nepieciešami lieli ieguldījumi – gan finanšu, gan cilvēkresursu ziņā.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

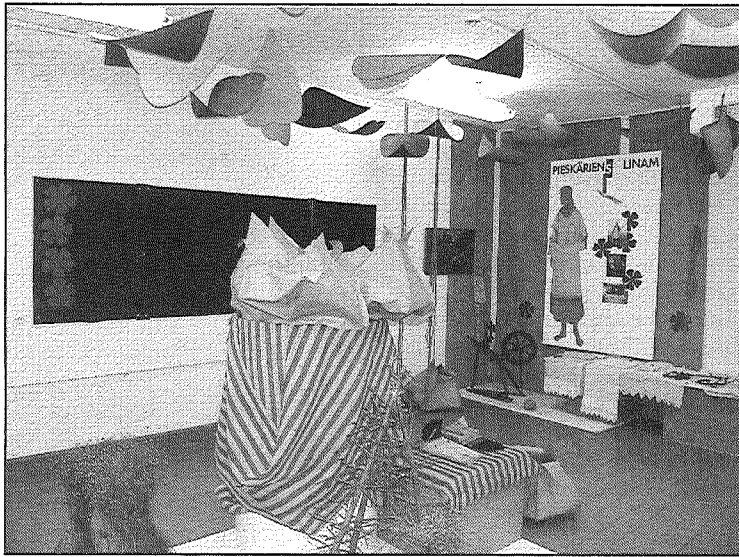
Izstāde par liniem bērniem liek brīnīties

No 8. oktobra līdz 29. decembrim Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs Preiļu 1. pamatskolas telpās, Daugavpils ielā 34, piedāvā izstādi «Pieskāriens linam».

Viens no pirmajiem izstādes rīkotāju atzinumiem — daži skolas vecuma bērni un pat jaunieši linus kā Latgalē tradicionāli audzētu kultūru, sauktu arī par *ziemeļu zīdu*, nemaz nepazīst. Tieši tāpēc izstādes ietvaros sagatavota arī izglītojoša programma «Pogaļa». Programmas vadītāja **Silvija Ivanovska** atzina, ka tās laikā dalībnieki varēs saskatīt, sajūst, sataustīt un pat izgaršot lina pārvērtības dažādos produktos, iemācīties izgatavot lina rotas. Zēniem īpašs piedāvājums — roku ievingrināšana auklas višanā ar kāšiem.

Linu ir viena no visnenāk kultivētajām lauksaimniecības augu sugām. Tā bija zināma jau vairāk nekā 5000 gadus pirms mūsu ēras Tuvajos Austrumos, Ēģiptē, Indijā un Ķīnā. Muzeja speciāliste teic, ka jau šis fakts vien izsauc cieņu un interesi.

Senatnē lina audumus cienīja gan karaļņamos, gan dievnamos, gan zemnieku mājokļos. Vispazīnāms ir fakts, ka lina pārsteidzošās īpašības nodrošina visplašāko pielietojumu tekstilrūpniecībā. Taču lina produkciju izmanto arī celtniecībā, mēbeļu ražošanā,

● Ieskats izstādē «Pieskāriens linam», noformējumu veidojusi muzeja māksliniece **Silvija Berezovska**.

autorūpniecībā, pārtikas rūpniecībā, ķīmiskajā rūpniecībā un citur.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja izstādi «Pieskāriens linam» veido muzeja krājuma kolekciju priekšmeti, kas ataino garo un darbietilpīgo lina pārvērtību procesu no stiebrīņiem ziliedošā lina druvā līdz izrakstītam baltam lina kreklam jaunu meitu pūrā. Senie lina apstrādes darbariki — paisiklas, stajaks ar kulstīklām, susekli un citi — skatītājiem palīdzēs izprast to, kā zemnieks linam klanijās desmitiem reižu, līdz tas «atmirdzēja sudrabā». Cilveki tiks rosināti domāt un vērtēt, kāpēc kopš

seniem laikiem linus sauca par *ziemeļu zīdu* un kāpēc tie vērtības ziņā tika pielīdzināti zeltam. Iepazīstoties ar lina apstrādes procesu, varēs uzzināt arī to, kas grūtā darba rezultātā tiek iegūts un kā tas izskatās, piemēram, linsķiedra, linsēklas, lina eļļa, pakulas, spaļi.

Dokumenti un fotoattēli no muzeja krājuma kolekcijām atsauks atmiņā spilgtākos posmus lina apstrādes vēsturē Preiļos no 20. gadsimta sākuma līdz beigām.

Muzeja speciāliste **Silvija Ivanovska** izsaka pateicību vairākiem Preiļu iedzīvotājiem, ar kuru palīdzību izstāde tika bagātināta ar vairākiem interesan-

● Lina plūksana Preiļu rajona Rušonas ciema Dubēs, kolhoza «Mičurins» laukos 1956. gada augustā. Priekšplānā keramiķa **Polikarpa Vilcāna** sieva **Paulīne Vilcāne**. Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma.

tiem priekšmetiem, paraugiem, kā arī plašu informācijas klāstu un atmiņām. **Viktors Dudarevs** sniedza profesionālu stāstījumu par mehanizēto lina un kaņepju apstrādi, informāciju par Preiļu lina fabriku, kas darbojās no 1955. līdz 1993. gadam, tur strādājošajiem preiļiešiem. Tāpat **Viktors** muzejam uzdāvināja 1968. gadā veidotu lina šķiedras etalonu (paraugu) albumu, kā arī uzdāvināja paraugus no dažādiem lina apstrādes posmiem. Savukārt deviņdesmitgadīgais **Aleksandrs Baranovs**, kas pats bija Preiļu lina fabrikas saim-

niecības daļas vadītājs, dalījās atmiņās, kas tagad būs sagulūšas muzeja pierakstu krājumos.

□□□

Izstāde «Pieskāriens linam» Preiļu 1. pamatskolas muzeja telpās, Daugavpils ielā 34, atvērta trešdienās no pulksten 12.00 līdz 15.00; pirmdienās, otrdienās, ceturtdienās un piektdienās iespējama iepriekšēja pieteikšanās pa tālruni 65322731. Grupas var pieteikties uz izstādi arī elektroniski — Silvija.ivanovska@inbox.lv.

L. Kirillova

Vanagu sievietes vokālajam ansamblim «Dziedi līdz!» 10 gadu jubileja

Aizvadītajā sestdienā bijušajā Vanagu pamatskolā, kur kopš šī gada augusta darbojas informācijas un atbalsta centrs «Vanagi», ar sirsnīgu koncertu «Laujiet man šodien izsapņot sapni» noslēdzās Vārkavas novada mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu jubilejas koncertu maratons. Šogad uz 10 darbības gadiem atskatījās četri pašdarbnieku kolektīvi, bet šajā reizē skaistos dziedātpriekā svētkus svinēja Vanagu sievietes vokālais ansamblis «Dziedi līdz!», informē Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību vadītāja **Maija Praņevska**.

Pirms desmit gadiem, rudenī, Vanagu pamatskolas vecāku sapulcē skolas direktore **Janīna Praņevska** izteica ideju par vecāku vokālā ansambļa dibināšanu. Atsaucība izrādījās liela, dziedātāju pieteicās daudz, tajā skaitā arī trīs vīrieši. Togad uz Vanagiem strādāt atnāca jauna mūzikas skolotāja **Liliāna Groskaufmane**, kas sāka ar to, ka novērtēja kandidātu balsis. Laika gaitā vīrieši apmeklēja mēģinājumus aizvien retāk, līdz pazuda pavisam, bet sievietes palika, un tā izveidojās vokālais ansamblis «Dziedi līdz!». Tā sastāvs gadu ritumā ir mainījies ļoti maz, tajā vairs nedzied vien ansambļa ilggadējā dalībniece **Vēsma Smagare**. Bez tam pāris gadiem ansambļa rindas papildināja vanadziete, Vārkavas no-

vada domes priekšsēdētāja **Antra Vilcāne**. Ansambļa dziesmā savijas astoņas skanīgas un tembrāli ļoti līdzīgas balsis. Dziedātājas ļoti labi prot ieklausīties viena otrā, veidojot patiešām saskanīgu ansambli. Tā vadītāji gan mainījušies. Pēc **Liliānas Groskaufmanes** (tagad **Zarāne**), kolektīvu vadīja **Oļegs Koļesņičenko**, un pašlaik ar to jau pāris gadus strādā **Līga Gžibovska**.

Ansambļa tēls ir ļoti romantisks, sievišķīgs, nedaudz draisks — nu gluži kā raganiņam. Šo tēlu kolektīvs ņēma par pamatu arī svētku scenārijam. Dalībnieču idejas skaistos vārdos ietēra **Natālija Skutele**, kas pasākumu vadīja. Jubilāres koncertā izpildīja astoņas savas mīļākās dziesmas. Pie klavierēm vai sintezatora sēdās gan pašreizējā kolektīva vadītāja **Līga Gžibovska**, gan arī **Liliāna Zarāne**. Jubilāres atraktīvi sveica novada vokālie ansambļi — «Savādi gan» no Rimicāniem un «Melodīva» no Vārkavas, senioru deju kopa «Dzīves virpuļi», bijusi Rožkalnu kultūras nama vadītāja **Janīna Ancāne**, kurai ansamblis ir pateicīgs par rīkotajām iespējām uzstāties ārpus novada robežām. Jautrību un nepiespiestību ar savām dejām uzšķīla tautas deju kopa «Vanagi», raganisku deju un skeču dāvāja Vanagu pamatskolas absolventes. Gandarījumu par pašas izoloto kolektīvu puda informācijas un atbalsta centra «Vanagi» vadītāja **Janīna Praņevska**, siltus vārdus jubilarēm teica Vārkavas novada domes priekšsēdētājas vietniece **Anita Brakovska**

● Ansambļa «Dziedi līdz!» dalībnieces: (pirmajā rindā no kreisās) vadītājas **Liliāna Zarāne**, **Līga Gžibovska**, bijusī dalībniece **Vēsma Smagare**; (otrajā rindā) **Elīta Seile**, **Elvīra Ušacka**, **Ilga Ušacka**, **Janīna Vilcāne**, **Anna Romāne**, **Ināra Romāne**, **Anna Vaivode**, **Antra Vilcāne**. Foto: **Z. Lāce**

un Vārkavas novada kultūras centra pārstāve **Iveta Some**. Vissirsnīgāko sveicienu bija sagādājuši dalībnieču bērni un mazbērni. Meiteņu dziedātā, māmiņām veltītā dziesmā un ziedu kalni izvilināja patiesas asaras visu zālē esošo māmiņu acis. Kolektīva sievas ir devušas dzīvību 31 bērnam un jau auklē 6 mazbērnu.

Ansamblis skatītājus priecēja ne tikai ar kvalitatīvo dziedāšanu un emociju pārbagātību, bet arī eleganto izskatu. Par jaunajiem

tēriem — vecrozā krāsas kleitām un ceriņkrāsas žaketēm, kā arī par svētku mielastu kolektīvs pateicās Vārkavas novada domei, kas visiem novada kolektīviem — šī gada jubilarēm — piešķīra 50 latus katra kolektīva dalībniecei tēra iegādei, kā arī dāvāja 200 latus jubilejas pasākuma organizēšanai. Taču rezultāts nebūtu tik spidošs, ja tēru modelēšanā savu roku nebūtu pielicis profesionālis. Tēru skices zīmēja vietējā jaunie, topošā tēru

dizainere **Sintija Isajeva**. Palīdzīgu roku kolektīvam gan šim pasākumam, gan citreiz allaž sniedz vietējais uzņēmējs **Jānis Romāns** un zemnieku saimniecības «Alūksnes» īpašnieks **Arnis Vilcāns**, jubilejas pasākumam skatuves noformējumu dāvāja floriste **Zane Praņevska**, svētku kļiņģeri — **SIA «Arka»**. Svētki turpinās ar balli, kurā muzicēja grupa «Kivi».

Sagatavoja **L. Rancāne**

DAUGAVPILS

Daugavpils «atomkaimiņu» ielenkumā

11. oktobrī Daugavpili notika apaļais galds par Daugavpils un Latgales attīstību atomelektrostaciju — Visaginas (Lietuva) un Ostroves (Baltkrievija) — ielenkumā. To organizēja portāls gorod.lv.

Daugavpils pilsētas domes izpilddirektors Andrejs Kursītis īsumā pastāstīja Ignalinas AES celtniecības vēsturi. Viņš atzīmēja, ka vienīgais pētījums saistībā ar stacijas darbību veikts 2008. gadā, un tajā bija tikai pozitīvas atsauksmes. Andrejs Kursītis pieprasa veikt papildus pētījumus, kā arī piešķirt atvieglojumus Daugavpils un novada iedzīvotājiem, ja AES tiks uzbūvēta.

Rēzeknes domes priekšsēdētāja vietnieks Andrejs Rešetņikovs, runājot par AES celtniecību, bija kategoriskāks, uzsverot savu negatīvo nostāju šajā jautājumā. Tā kā rūpniecisko ražotņu skaits nav liels, ir idejas par ekoloģiskā tūrisma attīstību Latgalē, bet tas nebūs iespējams, ja pie Latvijas robežas tiks uzcelta atomelektrostacija. Viņš atgādināja arī par briesmām, ko slēpj «miera atoms», un ko pierādīja nesena traģēdija Japānā.

Arī Daugavpils novada domes priekšsēdētājas vietnieks Arvīds Kucins iebilda pret Visaginas AES celtniecību. Īpaši viņu uztrauc jautājums par dalību LVAS «Latvenergo» projektā, kas Lietuvas atomelektrostacijā plāno ieguldīt miljardu latu. Milzīgas briesmas rada radioaktīvo atkritumu uzglabāšanas poligona ierīkošana pie Latvijas robežas.

Visaginas pašvaldības vadītāja Daļa Štraupanaite uzskata, ka atomenerģija ir visdrošākā. Visagina ir unikāla pilsēta, kas ir speciāli projektēta un uzcelta AES apkalpošanai. Ja AES tiks uzbūvēta, viņa piedāvāja Latvijai padomāt, kā izmantot Visaginas reģionu. Tā iedzīvotāji saņems 50 procentu atlaidi elektroenerģijai. Daugavpils var saņemt enerģiju siltumam no Visaginas stacijas, bet, lai tā notiktu, Latvijas un Lietuvas valdībai ir jāvienojas.

Visaginas vadītāja uzsvēra, ka reģionu nevar uzskatīt par «zaļu» PSRS dāvanas — Ignalinas AES dēļ. Pašlaik turpinās radioaktīvo atkritumu uzglabāšanas poligonu būvniecība. Latvijai ir jāziņo, ka pie tās robežas atrodas šādi poligoni, un jāpieprasa atvieglojumus. Citas valstis saņem dažādas dotācijas, ja kaimiņvalstī ir šādi poligoni.

Referendumam Lietuvā ir rekomendējošs raksturs, principā, tā rezultāti netiks ņemti vērā, pieņemot lēmumu par Visaginas AES celtniecību, skaidroja D.Štraupanaite: «Daudz kas būs atkarīgs no tā, kas Lietuvā nāks pie varas. Tad var tikt pārskatīts atomenerģētikas likums. Taču, neskatoties uz to, AES jau tiek projektēta, un Latvijai jāveic sarunas par atvieglojumu saņemšanu, citādi tā atkal paliks beša.»

Jautājuma izskatīšanu par 50 procentu atlaides piešķiršanu tiem, kas ietilpst AES 50 kilometru zonā, Lietuvas Seims atlika, jo Latvija pagaidām par to neizrāda nekādu interesi.

Investīciju partneris — Japānas kompānija «Hitachi» īpašu uzmanību veltī veselības aizsardzības līmenim reģionā. Tās pārstāvji apmeklēja Visaginas slimnīcu. Pašvaldība medicīnai veltī lielu uzmanību — iegādāti ieskaunākie tomogrāfi un citas iekārtas. Uz veselības norēķinu centra Latgales nodaļas vadītāja Jāņa Pitrāna jautājumu par izmeklējumiem saistībā ar vietējo iedzīvotāju slimību ar vēzi, Visaginas pašvaldības vadītāja atbildēja, ka viņi nav konstatējuši slimības, tajā skaitā, arī vēzi, saslimstība ar kurām pārsniegtu kopējo statis-

tiku. Pašlaik Visaginā strādā amerikāņi, kuri pēta grunti atomstacijas būvniecības vietā.

Negatīvu viedokli par AES celtniecību puda Demeņes pagasta pārvaldes vadītāja Valentīna Gadzāne. Viena no Latvijas problēmām — trūkst pastāvīga to saslimšanu monitoringa, kuras varētu izraisīt AES ietekme. Taču statistika liecina, ka Demeņes pagastā nav sliktākie rādītāji. J. Pitrāns apstiprināja, ka Latgalē, uz visas valsts fona, vēža gadījumu skaits pieaugums nav fiksēts. Valentīna Gadzāne atzīmēja, ka blakus esošās Ignalinas AES dēļ pagasta iedzīvotāji nevar normāli pārdot savu produkciju tirgū.

Ārzemnieki, kuri vēlas sadarboties ar pagasta pārvaldi, izdzirdot par tuvumā esošo AES, steidzīgi pārtrauc savu darbību. Ārzemniekiem šaubas rada tas, ka jaunā stacija tiks uzbūvēta, ievērojot visus drošības pasākumus, jo Eiropā ir maz šāda līmeņa speciālistu.

Tā kā blakus atrodas atomelektrostacija, Demeņes pagastā svārstās zemes cena. Pēc Ignalinas AES slēgšanas tā pieaugs, bet kas būs vēlāk? Pagasta iedzīvotāji vēl nav aizmirsuši gadījumu ar tvaika noplūdi 1995. gada augustā, kad tik tikko nenotika

briesmīga traģēdija. Drebeja zeme, dārdēja pērkonis, virs AES dūmeņiem atradās tvaika mākonis. Todien dozimetri fiksēja paaugstinātu radiācijas līmeni. Tāpēc pagasta iedzīvotāji ir gatavi cīnīties par savu drošību, obligāti ir jārunā par atvieglojumiem, kuriem ir noteikti jābūt.

Tikšanās noslēgumā VAS «Latvenergo» pārstāvji pastāstīja, ka minēto miljardu uzņēmums gatavojas investēt desmit gadu laikā, un tikai tad, ja būs garantijas projekta īstenošanai.

Ekonomikas ministrijas Enerģētikas departamenta direktors Dins Merirands atzīmēja, ka jautājums par atvieglojumiem Latvijas iedzīvotājiem tiks risināts valdības līmenī, kā arī izskatīts starptautiskās komisijās.

Marina Belousa, kas pārstāv Sabiedrisko informatīvo centru ekoloģiskās drošības nodrošināšanas jautājumos, būvējot un ekspluatējot AES Baltkrievijā, pastāstīja, kā valstī tiek informēti iedzīvotāji par Ostroves AES celtniecību.

Apalā galda dalībnieki bija vienprātīgi, ka trūkst informācijas par Ignalinas AES projektu, kā arī to, ka jāveido informācijas centri.

«Latgales Laiks»

BALVI

Apmaldīšanās beidzās laimīgi

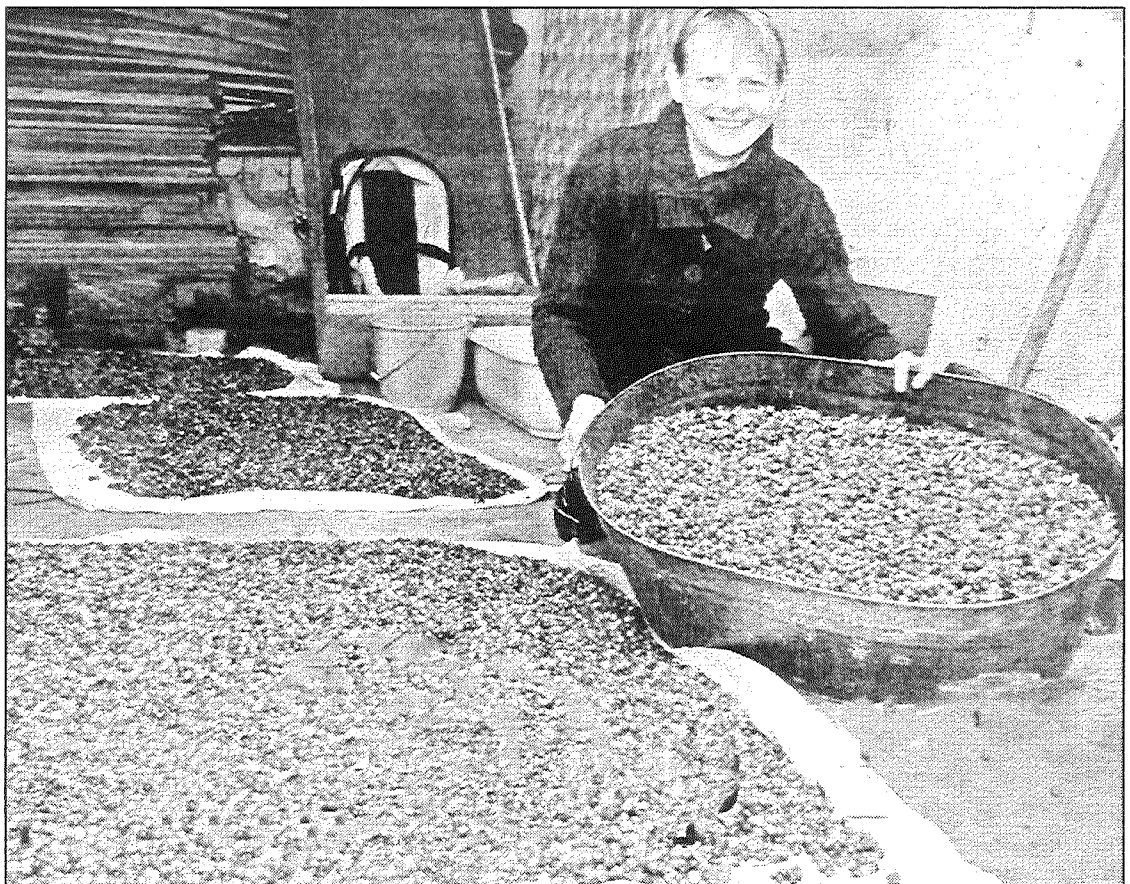
4. oktobrī pulksten 22.22 Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma informāciju no Valsts policijas, ka Lazdukalna pagasta Lagažu purvā apmaldījušas divas sievietes un ir nepieciešama ugunsdzēsēju glābēju palīdzība. Sieviešu meklēšana sekmīgi noslēdzās pusvienos naktī.

Šis notikums beidzās veiksmīgi, jo Bērzpils iecirkņa inspektors Pēteris Bernis, kurš izbrauca uz notikuma vietu, ļoti labi pārzināja šo purvu un, sazinoties ar sievietēm, ātri saprata, kurā vietā viņas atrodas. Izglābtās — balveniete Līgita V. un rīdziniece Lūcija U. — ir pateicīgas gan policijas, gan glābšanas dienesta darbiniekiem, kuri, viņuprāt, strādāja profesionāli: «Uz šo purvu ogas braucam lasīt jau divas nedēļas, tomēr šoreiz purvā iegājām no citas, mums nezināmas puses. Pirms dodamies ogot, vienmēr izpētām kartes internetā, kā arī, esot jau mežā vai purvā, pievēršam uzmanību, kurā pusē no mums atrodas saule. Šoreiz apjukām pēc pāris stundu staigāšanas pa briksņiem un pārpurvotām vietām, bet, kad uzgājām bagātīgas ogu vietas, kā gan tādas nelasīt. Lai arī iet kļuva grūtāk, kājas grima dūksnājā aizvien dziļāk un dziļāk, nesatraucāmies, jo nospriedām, ka gan jau iziesim uz kāda ceļa. Kad satamies, tālumā redzējām gaismas atspulgu, kas virzījās no mums

pusēs uz otru. Vēlāk uzzinājām, ka tas visdrīzāk bijis kāds traktors, kas plāva klānus. Kad iet kļuva neiespējami, atlika vien zvaniņi, lai lūgtu palīdzību.»

Abām ogotājām palīgā steidzās iecirkņa inspektors Pēteris Bernis, kurš ar ogu lasītājam sarunājās pa tālruni, kā arī ieslēdza policijas auto bākgūni un no pistoles izšāva gaisā, lai varētu noteikt virzienu, kur atrodas normaldījušās sievietes. Kad tas bija izdarīts, noskaidrojās, ka daļā dzimuna pārstāves nokļuvušas savdabīgā slazdā. «Priekšā bija pārplūdis grāvis. Mēs nevarējām vairs paspēt nevienu soli, jo kājas tādā gadījumā grima arvien dziļāk,» atceras Līgita. Savukārt Lūcija pēc notikušā smeja, ka vairākkārt iekritusi aukstajā ūdenī: «Lai vai kā, panikas nebija — dziedājām un centāmies jokot.» Lai sievietes izdabūtu ārā no slazda, palīgā izsauca glābējus ugunsdzēsējus. VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļas inspektors dežurants Ivars Leons (vada komandieris), kurš piedalījās glābšanas darbā, atzina, ka sievietes, neskatoties uz nepatīkamo situāciju, bija optimistiski noskaņotas. Lai viņas izvestu no purva, ugunsdzēsēji izmantoja Hansa dēli, jo purvā, kā atklājās, bija divi pārplūduši grāvji, kuriem glābēji un sievietes pāri tika vien ar dēļa palīdzību.

VUGD atgādina, ka, dodoties ogot vai sēņot, līdzī jāņem uzlādētais mobilais telefons. Ja gadās apmaldīties purvā, rūpīgi jāpārbauda katra vieta, kur plānots

● Balveniete Līgita atklāja, ka turpinās lasīt dzērvenes Lagažu purvā. Tomēr turpmāk uz mežu nemsim arī kompasu, viņa teica. Liktenīgajā 4. oktobrī kopā ar rīdziniece Lūciju abas salasīja 30 litrus dzērveņu.

spert soli. Vislabāk to darīt ar garāka koka palīdzību. Ja tomēr cilvēks iekrīt purvā vai akacī, tikai mierīgas un apdomīgas darbības palīdzēs izglābties. Strauji un haotiski vienot rokas un kājas, cilvēks tikai vēl dziļāk iestīgs purvā. Tā vietā ir jāmeģina

atklāt jebko, aiz kā var pieturēties vai aizķerties un lēnām sevi izvilkāt ārā. Ja cilvēks saprot, ka paša spēkiem nespēs izkļūt no meža, jāzvana glābējiem pa tālruni 112 un jānosauca pēc iespējas konkrētāki orientieri — kurā vietā iegāja mežā vai purvā, cik

ilgi tajā uzturējies, kādus dabas vai cilvēka veidotus objektus ir šķērsojis vai tiem pagājis garām. «Atcerieties, ka jebkurš sikums var palīdzēt glābējiem jūs atrast!» atgādina VUGD speciālisti.

«Vaduguns»

Notika 2. Zemessardzes novada lauka taktiskais vingrinājums «Latgales Zobens 2012»

No 18. līdz 21. oktobrim Ādažu poligonā notika 2. Zemessardzes novada lauka taktiskais vingrinājums «Latgales Zobens 2012», informēja 2. Zemessardzes novada sabiedrisko attiecību speciāliste, virsseržante Diāna Selecka.

Pasākuma mērķis bija vingrināt bataljona kaujas grupas apakšvienības aizkavēšanas un aizsardzības operāciju veikšanā, paaugstinot novada vienību sagatavotības līmeni, attīstot apakšvienību personālsastāva sadarbību, reaģēšanas spējas un nodrošinot Nacionālo bruņoto spē-

ku noteikto uzdevumu izpildi. Vingrinājumā piedalījās zemessargi un karavīri no visiem 2. Zemessardzes novada bataljoniem, kā arī citām Zemessardzes un sauszemes spēku kājnieku brigādes vienībām, kopskaitā gandrīz 900 dalībnieku.

Uz divu kājnieku bataljonu bāzes, piesaistot citu vienību personālu, tika izveidota un izvērsta bataljona kaujas grupa, lai kājnieku un specializētās apakšvienības vingrinātu aizsardzības un aizkavēšanas operāciju plānošanā un izpildē, veicot arī kombinētu kaujas šaušanu ar strēlnieku un kaujas atbalstu ieročiem.

Sakarā ar 2. Zemessardzes novada lauka taktisko vingrinājumu «Latgales zobens 2012» 18. oktobrī no pulksten 6.00 līdz pulksten 10.00 un 21. oktobrī no pulksten 16.00 līdz 20.00 notika militāro tarnsporta līdzekļu kolonnas kustība. 18. oktobrī — no Preiļu novada Litavniekiem uz Ādažu novada Kadagu pa maršrutu Preiļi — Ādaži, bet 21. oktobrī — pa maršruti Kadaga — Preiļi, Kadaga — Rēzekne un Kadaga — Daugavpils.

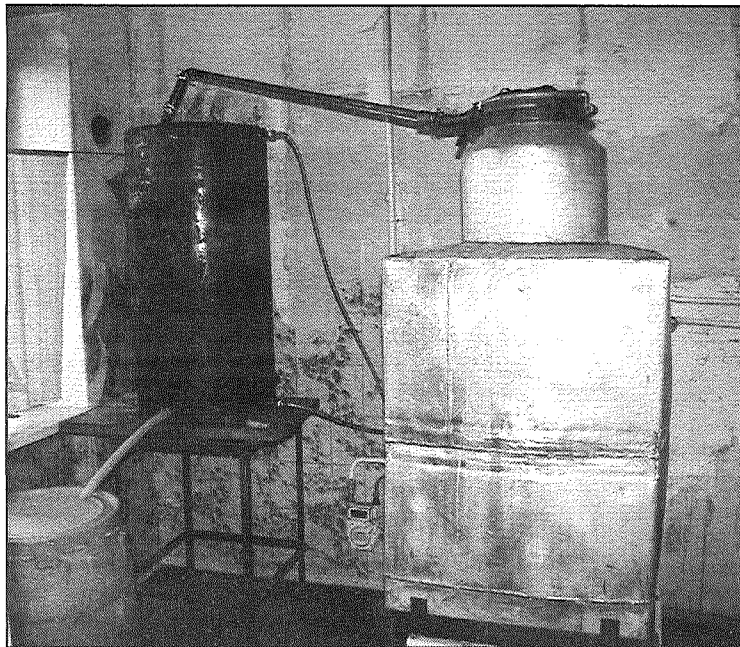
Nacionālie Bruņotie spēki atvairojas par sagādātajām neērtībām, ko radīja satiksmes kustības iesaistītie apgrūtinājumi.

Apturēta Daugavpils dzīvoklī iekārtotā alkohola ražotne

15. oktobrī Kriminālpolīcijas darbinieki, izmeklējot agrāk uzsāktu kriminālprocesu, kas bija saistīts ar nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizāciju, veica sankcionētu kratīšanu kādā dzīvoklī Daugavpilī, Zeļinska ielā.

Mīnētajā dzīvoklī policijas darbinieki atklāja alkoholisko dzērienu ražošanas «cehu» ar speciāli šim nolūkam ierīkoto sistēmu. Kratīšanas rezultātā tika izņemti 1500 litri brāgas, 1000 litri gatavās produkcijas, kā arī dziras ražošanai nepieciešamā iekārta. Noskaidrots, ka gatavā produkcija vēlāk tika izplatīta tālākai realizācijai nelikumīgā alkohola tirdzniecības vietās Daugavpilī, tā saucamajās «točkās».

Izmeklēšana kriminālprocesā turpinās, nozīmētas nepieciešamās ekspertīzes.

Latvijā beidzot varēs medīt ar loku un bultām

Latvijā plānots atļaut medības ar loku un bultām, paredz valdības akceptētie grozījumi «Medību likumā» un likumā «Par nodokļiem un nodevām», kas vēl būs jāizskata Saeimā.

Zemkopības ministrijas (ZM) pārstāvis Jānis Bārs aģentūrai LETA pastāstīja, ka līdz šim ar loku un bultām Latvijā neviens nemedīja, tomēr par šāda veida medībām lielu interesi izrādījušas mednieku biedrības.

Nākotnē šādu mednieku skaits, pēc ZM pārstāvja domām, gan varētu būt neliels.

«Attiecīgais ekipējums — bultas, uzgaļi — nav lēts, katra šāvie-

na cena ir liela, turklāt loka medības prasa ārkārtīgi labu fizisko sagatavotību un pieredzi,» skaidroja Bārs.

Grozījumi likumos paredz ieviest nodevu par šī medību veida vadītāja apliecības izsniegšanu. «Likumā līdz šim nebija noteikta apmācību kārtība, eksaminācija, apliecības izsniegšana — tās ir jaunas lietas, līdz ar to attiecīgi jauna ir arī nodeva,» sacīja Jānis Bārs.

Patlaban vēl nav noteikts nodevas apmērs par loka medības atļaujas izsniegšanu. Gala lēmums tiks pieņemts Ministru kabineta noteikumu gatavošanas laikā, diskutējot ar mednieku biedrībām, tomēr iespējamā nodeva

varētu būt tāda pati, kā citiem medību veidiem, proti, desmit latu.

Tāpat grozījumi Medību likumā paredz atcelt Latvijā nemedīto trofeju izvešanas atļauju. Kā norādīja Jānis Bārs, atļauju administrēšana nav lietderīga, jo gadā tiek izsniegts mazāk nekā 30 šādu atļauju.

Grozījumi arī paredz, ka turpmāk ar desmit latu nodevu tiks aplikta arī pārējo medību veidu vadītāja apliecības izsniegšana. Medību vadītāja apliecība nav jauns dokuments — eksaminācija un apliecību izsniegšana notiek jau patlaban, bet iepriekš ar nodevu tika aplikta tikai eksaminācija.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

LATGALE

Atrastas noslepkavota vīrieša mirstīgās atliekas

15. oktobrī, veicot meklēšanas pasākumus un realizējot operatīvo informāciju, Kriminālpolīcijas darbinieki Ciblas novadā atraduši zemē apraktas 1987. gadā dzimuša vīrieša mirstīgās atliekas. Veicot izmeklēšanu pēc Krimināllikuma 17. nodaļas (par nonāvēšanu) uzsākta kriminālprocesa ietvaros, tika noskaidrots, ka cietušais bija noslepkavots šī gada martā, pēc tam viņa liķis sadalīts, veikts dedzināšanas mēģinājums un atliekas apraktas.

Tajā pat dienā uz aizdomu pamata par izdarīto noziegumu policijas darbinieki aizturēja 1976. gadā dzimušo vietējo iedzīvotāju, kas bija cietušā vīrieša kaimiņš. Aizturētais savu vainu izdarītajā noziegumā atzīst.

Policija turpina izmeklēšanu un veic visas pārējās nepieciešamās kriminālprocesuālās darbības.

PREIĻU IECIRKNIS

Zagliņš pļaus zāli un zāgēs malku

15. oktobrī saņemta informācija par to, ka Preiļos kādā mājā uzlauzta verandas durvis un nozagts trimmeris. Radīti zaudējumi apmēram 130 latu vērtībā. Notiek izmeklēšana.

19. oktobrī policija saņēma iesniegumu, ka laika posmā no 14. līdz 18. oktobrim no neaizslēgtas mājas piebūves pazudis motorzāģis. Radušies zaudējumi 130 latu apmērā.

No automašīnas nolieta degviela

15. oktobrī policijā saņemta informācija, ka Līvānu novada Rožupes pagastā no kādam uzņēmumam piederošas automašīnas nolieta degviela, aptuveni 140 litri. Uzsākts kriminālprocess.

Reibumā ar auto un velosipēdu brašāka braukšana

15. oktobrī Riebiņu novada Riebiņos kāds 1975. gadā dzimis vīrietis brauca ar velosipēdu dzērumā. Noteikts reibums — 1,72 promiles. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

17. oktobrī 1966. gadā dzimis vīrietis dzērumā Līvānos vadīja automašīnu Volkswagen. Par viņa reibuma pakāpi liecina noteiktās promiles — 3,16. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. 18. oktobrī iereibis braucējs pieķerts Preiļu novada Saunas pagastā, kur 1966. gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu ar 2,3 promiļu reibuma pakāpi.

Negribēja maksāt par pirkumu

Līvānos 15. oktobrī pieķerts 1989. gadā dzimis vīrietis, kurš veikalā nenorēķinājās par saņemto preci.

17. oktobrī līdzīgs notikums konstatēts kādā Preiļu veikalā, kur 1980. gadā dzimis vīrietis nenorēķinājās par saņemtam divām alus pudelēm. Uzsākts kriminālprocess.

Pārkāpti ieroču glabāšanas noteikumi

Vārkavas novada Rožkalnos 16. oktobrī konstatēts ieroča — medību bises — glabāšanas noteikumu pārkāpums. Kāds vīrietis bisi turēja ārpus seifa. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Alkohola reibumā sabiedriskā vietā nedrīkst atrasties

17. oktobrī Preiļos pieķerts kāds 1984. gadā dzimis vīrietis, kurš sabiedriskā vietā atradās alkohola reibuma stāvoklī.

21. oktobrī ar atvērtu alus pudeli sabiedriskā vietā Līvānos, Rīgas ielā, pieķerts 1987. gadā dzimis vīrietis. Šajā pašā datumā Līvānos daudzdzīvokļu nama pagalmā ar atvērtu alus pudeli pieķerts 1992. gadā dzimis vīrietis.

Atpakaļgaitā jābrauc uzmanīgāk

Līvānos, Kurzemes ielā, 19. oktobrī 1972. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu Mitsubishi, atpakaļgaitā iebrauca stāvošā automašīnā Škoda. Bojātas automašīnas. Cietušo nebija.

Kam traucēja skulptūra un veikala durvis?

20. oktobrī policija saņēma iesniegumu, ka Rudzātu pagasta Rudzātos nodarīts bojājums dekoratīvai skulptūrai pie veikala. Nodarīts materiālais zaudējums. Tiek noskaidroti notikušā apstākļi.

21. oktobra naktī Preiļos, Brīvības ielā, sabojātas kāda veikala ieejas durvis. Sakarā ar šo notikumu policija pārbauda aizdomās turamo — 1981. gadā dzimušu — vīrieti.

Krievijas iedzīvotājam brauciens Jersikā beidzās traģiski

20. oktobrī aptuveni pulksten 13.00 uz autoceļa Rīga — Daugavpils Līvānu novada Jersikas pagasta teritorijā 1961. gadā dzimis vīrietis no Krievijas Federācijas, vadot automašīnu DAF, iespējams, nepareizi izvēlēja ātruma dēļ, nobrauca no ceļa un apgāzās. Vadītājs gāja bojā.

Nepilngadīgie vēlā stundā bez pieaugušo klātbūtnes uz ielas nedrīkst atrasties

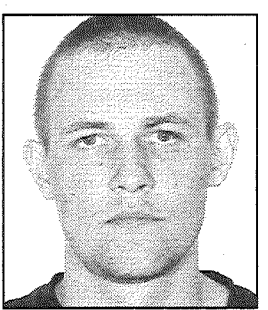
21. oktobrī Līvānos pēc pulksten 22.00 uz ielas bez vecāku vai personu, kas realizē vecāku varu, pavadības atradās viena 1997. un divas 1996. gadā dzimušas meitenes.

Sagatavoja L.Rancāne

POLICIJA MEKLĒ

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa Kriminālpolīcija meklē apsūdzēto Denisu Serkovu (dzimis 1989. gadā), kurš apsūdzēts par smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu — narkotisko vielu realizāciju, bet izvairās no iztiesāšanas.

Ja jūsu rīcībā ir jebkāda informācija par Denisu Serkovu vai viņa atrašanās vietu, lūgums ziņot 64603500, 110, 112 vai vērsties tuvākajā policijas iestādē.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, PATEICĪBA

Mēs, Jāzeps Kivlinieks un Alberts Skutelis, Preiļu 1. vidusskolas 11.b klases 1954. gada absolventi, **VĒLAMIES APZINĀT UN SAPULCĒT SAVUS KLASES BIEDRUS.**
Tajā laikā skolas direktors bija Donāts Livdāns, klases audzinātājs Kazimirs Butlers.
Mūsu tālruni : 29516610 Jāzepam Jelgavā, 26548060 Albertam Silajānos

**JĀSKRIEN UZ TUALETI NAKTĪ?
PROBLĒMAS AR URĪNA STRŪKLU?
URĪNA NESATURĒŠANA?**
Ir lieliska iespēja saņemt sertificēta urologa bezmaksas konsultāciju, 26.10. 2012.
Pierakstīties pa tālr. 26306280.

SIA "Nord Forest" pērk mežus un zemi īpašumā visā Latvijā.
Tālr. 29481186.

PĒRK mežu īpašumā, cirsmas.
Cena 1 ha līdz Ls 6000.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 27804000.

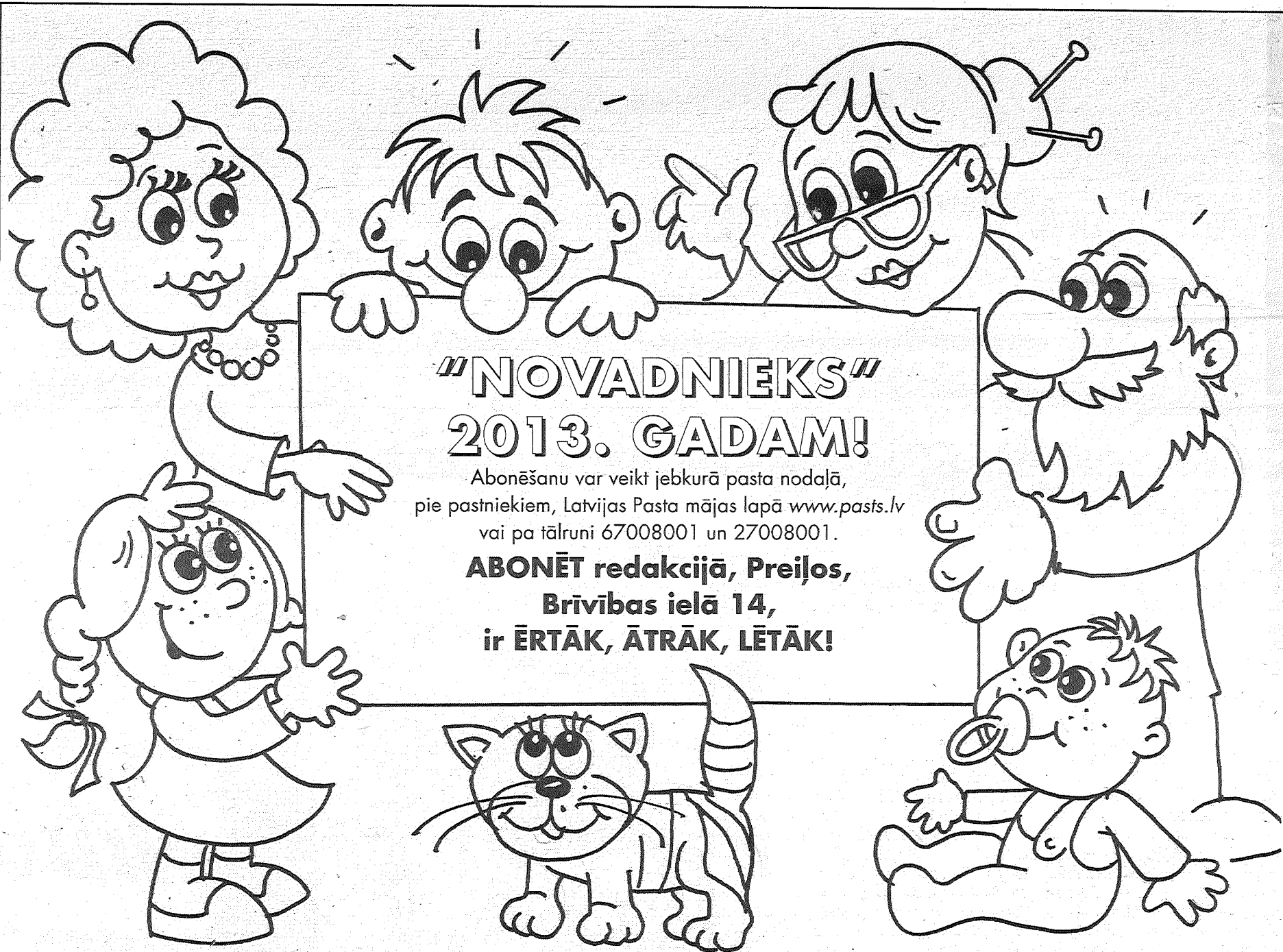
Latvija – Lietuvas kopuzņēmums "Viadukts" SIA aicina darbā:
✓ metinātāju, autovadītāju ar (BE, CE, DE) kategorijām;
✓ būvstrādniekus;
✓ inženieri celtnieku Dzīvesvieta.
Jēkabpils, Zvaigžņu iela 6.
Tālr. izziņām: 29257031, 26149456.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas un gaļas šķirnes lopus.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svairi.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svairi. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

VESELĪBAS CENTRS 4
www.vc4.lv
www.edk.lv
Š. g. 1. novembrī Dr. Ints Ūdris, SIA "Veselības centrs 4", BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS vadošais speciālists, asinsvadu ķirurgs, flebologs, pieņems privātpoliklīnikas telpās, Raiņa bulv. 7, Preiļos.
Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija – Ls 25.
Pieraksts pa tālruni: 65324393.

Izsaku sirsnīgu pateicību manas mīļās sievas Rutas bijušajiem darba biedriem, mūsu radiem, draugiem un paziņām, kā arī maniem bijušajiem darba kolēģiem no tiesas, prokuratūras, advokatūras, Zemesgrāmatas, notariāta, tiesas izpildītājiem par piedalīšanos un atbalstu viņas izvadīšanā pēdējā gaitā. Sevišķi pateicība dakterei G.Džeriņai par rūpēm Rutas dzīves pēdējos mirkļos un viņas izvadīšanas organizēšanu un vadīšanu.
J.Svikliņš

"NOVADNIEKS" 2013. GADAM!

Abonēšanu var veikt jebkurā pasta nodaļā, pie pastniekiem, Latvijas Pasta mājas lapā www.pasts.lv vai pa tālruni 67008001 un 27008001.

**ABONĒT redakcijā, Preiļos,
Brīvības ielā 14,
ir ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!**

Fiziskās personas, abonējot "NOVADNIEKU" redakcijā **uz visu gadu** un nevis pa mēnešiem, ietaupīs uz pasta kvīšu rēķina Ls 4,92, kā arī saņems gada abonentu par 11 mēnešu cenu, t. i., par Ls 36,96, vēl ietaupot 3,36 (KOPĀ ietaupījums – Ls 8,28).

ABONĒT "NOVADNIEKU" uz šiem pašiem noteikumiem var arī redakcijas mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

AICINĀM abonēt "NOVADNIEKU" redakcijā arī juridiskās personas, jo nebūs jāmaksā par abonēšanas pakalpojumiem.

"NOVADNIEKA" viena mēneša abonēšanas cena 2013. gadā:

fiziskām personām Ls 3,36
juridiskām personām Ls 4,24.

(abonēšanas pakalpojumi pastā par vienu preses izdevumu ir Ls 0,41 ar PVN.)

**KATRAM ABONENTAM DĀVANĀ SKAISTS SIENAS PĀRLIEKAMĀIS
KALENDĀRS 2013. GADAM!**